

839-1

A 36

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI

ALEXANDRI

POEZII

ALTELE

1881—1888

Cu o prefață de I. BIANU

FONDUL DOCUMENTAR

BIBLIOTECA MUNCIPALA
— CLUJ —

213.503

27
1995

BUCUREȘTI

Tipăritorii «UNIVERSALA» ALCALAY et Co.
Nr. 27. — Calea Victoriei — Nr. 27

A nu citi poezii nu este numai
o greșeală, ci și o dovadă de
lipsă sufletească. În poezie, gra-
iul omenesc e cizelat, e rafinat,
e un limbaj vrednic de zei.

P R E F A Ț Ă

Scrierile lui Alecsandri nu au fost până acum publicate într'o ediție poporală; din această cauză ele au fost cunoscute mai mult în clasa mai cultă și mai bogată a neamului nostru.

În masa cea mare a poporului, între modeștii lui știutori de carte, între pr oși și învățători, între ostași și săteni, Alecsandri este cunoscut mai mult din nume: numai foarte puține din scrierile lui sînt cunoscute mai ales de prin cărțile de citire ale școalelor primare.

Cel puțin acum, când a unsprezecea toamnă și-a cernut frunzele veștede și a acoperit cu ele mormântul de la Mircești, în care se odihnesc rămășițele pămîntești ale dulcelui cîntăreț al Românilor, a sosit timpul ca scrierile marelui nostru poet național să fie publicate într'o ediție poporală,

care să poată ușor străbate până la cei mai modești dar și cei mai numeroși cititori români.

„Biblioteca pentru toți”, trecută în editura librăriei Alcalay, și-a reînceput întrerupta ei dezvoltare prin publicarea scrierilor lui Alecsandri în broșuri. Fie-care broșură cuprinde o singură scriere sau mai multe de același fel.

* * *

Sub denumirea „Altele”, am adunat eu, în ediția Poeziilor lui Alecsandri publicată la 1896 de librăria Socec, 59 poezii, cari nu se cuprindeau în volumele tipărite chiar sub îngrijirea autorului la 1875 și la 1880.

Câteva din aceste poezii au fost publicate în Convorbiri literare, de unde au fost reproduse; cele mai multe însă s’au tipărit la 1896 pentru întâia oară după chiar manuscrisurile autorului.

Aceste poezii au fost scrise — probabil toate, sau aproape — în anii 1881—1888, sînt adecă compunerile perioadei celei din urmă a activității literare a Marelui Poet.

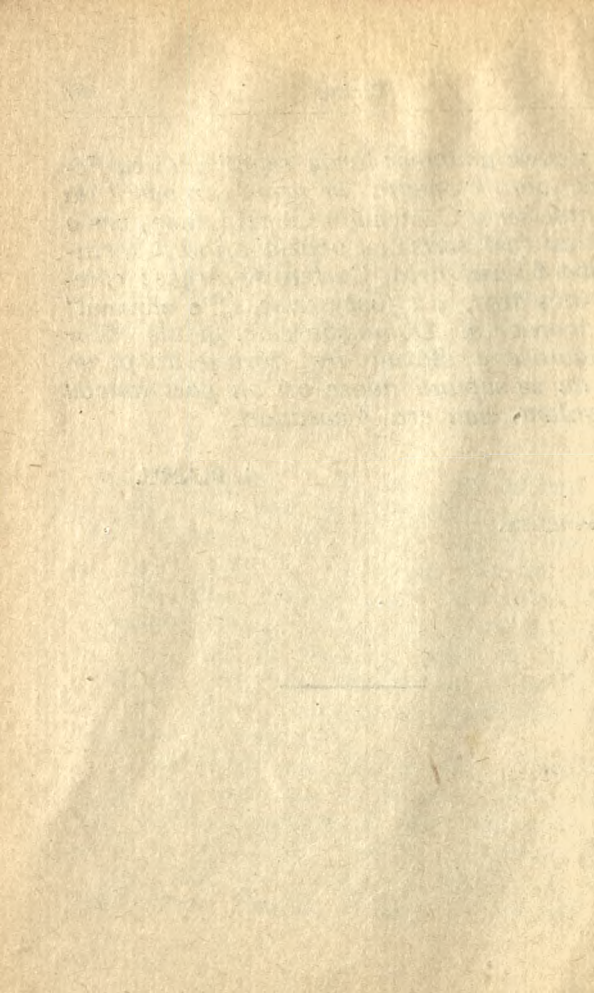
Cele mai multe amintesc petrecerea Poetului lângă Familia Regală în castelul Pe-

leș ; altele amintesc iarăș relațiile lui cu Felibrii din Provența în urma premierii la Montpellier a Cântecului Gintei Latine, vre-o trei au fost scrise cu ocazia sfințirii restauratei biserici dela Curtea-de-Argeș ; câteva în sfârșit, au fost scrise „Pe albumul” Doamnelor și Domnișoarelor, la ale căror drăgălașe și stăruitoare dorințe nu poate să nu se supună adese ori un poet amabil și galant, cum era Alecsandri.

I. BIANU.

Noemvrie, 1900.

I.

10 MAIU 1881.

In viața mea avut-am un dor ș'un vis de-acele
Ce poartă pe-a lor aripi răsfrângere de stele,
Un vis frumos ca dorul ce naște dintr'un vis!
Prin umbră de-abia ochiul țintit îl întrevede
Și mintea nu'ndrăznește în el a se crede...
Dar iată !... Azi în soare el sborul și-au deschis

Priviți! Această țară, de alte țări uitată,
 Aveà asemenare cu-o ramură uscată,
 Ce-o duce pe-a lui valuri torentul Dunărean.
 Uimit de trista-i soartă, eu o priviam cu jale
 Și-i tot ziceam: „Ah! cine te va oprì din cale
 „Pân'a nu fi 'nghițită de-al mărilor noian?

„Răspunde, creanga mică, din care arbur mare
 „Te-au rupt cumplitul Crivăț cu aspra lui
 [suflare
 „Și te-au svirlit departe de trunchiul părintesc?
 „Cuprinsu-te-au în ghiare un vultur gol pe
 [frunte!
 „Făcut-au el cu tine un cuib în vîrf de munte?
 „Sau fost-ai tu atinsă de fulgerul ceresc?

„Mergi unde? vii de unde? și care-i al tău
 [nume?

„Mai este pentru tine un vltor ascuns?...
 O! stranie minune!... Cea ramură 'necată
 Din turbure spume s'a ridicat de-odată.
 Și falnic peste valuri, ea astfel mi-a răspuns:

„Poete! nu mă plînge, n'ai grijă de-a mea
 [soartă

„Plutind, privesc eu cerul, și prin deschisa-i
 [poartă

Tu ți-ai adus aminte de mama ta Latină
Ș'ai scuturat trecutul amar întunecos.

Ai fost, vai! prinsă 'n luptă cu moartea ne-
[miloasă,
Dar smuls-ai tu din mâna-i a sa cumplită
[coasă

Și ai cules din cale funebrul siminoc.
Acum ți-e calea largă și larg ți-e viitorul!
Pe ori-ce 'mpedecare tu pui acum piciorul
Și treci tot înainte, strigând la lume: „Loc!

„Loc celui ce se simte de viță 'mpărătească!
„Loc celui cu menire în glorie să crească!
„Loc sufletului tare! loc brațului viteaz!
„Cine-a domnit pe-o lume, fie 'n mormânt, nu
[moare.

„Un soare ce declină, din nou renaște soare.
„In somn adânc de moarte e sufletul mai treaz!”

O! țară de mari fapte, ce porți un nume mare!
Pe margine de groapă redevenind mai tare,
Ai provocat destinul și l'ai înfrunt pe el.
Și azi învingătoare ca 'n timpii de-altă dată,
Tu însăși, tu regină, acum neatârnată,
Depui pe a ta frunte coroana de oțel.

Onor, mărire, fală, și viață, și tărie
 Să fie a ta parte în secolii, Românie.
 Oțelul din coroană cu glorie-i bătut.
 În taină ajutată de sacra prevedință,
 Ori-care fapte grele păreau cu neputință
 Tu le-ai dorit pe toate, pe toate le-ai putut

Prin noi

Frumos, sublim spectacol e 'n fața omenirii,
 Când un popor se 'ntoarce din marginea peirii
 Și pasă plin de zile pe câmpul strămoșesc,
 Când el își face-o armă din lanțul de-apăsare
 Și 'n foc redobândește a lui ne-atârnare,
 Stropită și plătită cu sânge vitejesc!

peste de stelele a coru-... ..

Mult scumpă, luminoasă, și vie și ferice
 E ziua când poporul se simte 'n drept de-a zice,
 C'a fost privit în față de însuși Dumnezeu.
 Ferice de tot omul, a cărui scurtă viață
 Se leagă cu vecia prin astă zi măreață,
 Ca prin o cingătoare de vesel curcubeu!

Săltați în piepturi inimi cu-o mândră exaltare!
 Tunați, viteze tunuri, lungi salve de serbare!

Mișcați a voastre coame, vechi codri de pe
[plaiu!

Azi Patria Română apare triumfală,
Purtând cu maestate Coroana ei Regală
Și falnica hlamidă a soarelui din Maiu!

Mircești, 10 Maiu, 1881.

II

IMNUL COROANEI

I.

De secolii dispărută în noaptea neguroasă
Tu azi apari la lume, Coroană maiestoaasă,
Cu opt regești floroane, însemn neperitor
De glorie, mărire, tărie și onor.

CHOR

In veci mărire ție,
Coroană triumfală!
Românul te salută
Cu dragoste și fală.

II.

Prin foc ai fost purtată de Timp, al lumii faur,
 Intr'un oțel răsboinic schimbând anticu-ți aur.
 Cât soarele de 'nalt, lucindă cât și el,
 Trăiasc'a ta splendoare vărsată în oțel.

CHOR

In veci mărire ție,
 Coroană triumfală!
 Azi lumea te salută
 Cu dragoste și fală.

III.

O! zi solemnă, sacră! O! zi de neuitare!
 Viteaza Românie în mândra-i ne-afirmare
 Pe sine se'ncoroană cu brațu-i glorios
 Și 'n ochi-i viitorul resplendă radios.

CHOR

In veci mărire ție,
 Coroană triumfală!
 Azi cerul te salută
 Cu dragoste și fală.

III

DUPĂ DOI SECOLI

VIS DE IARNĂ

I.

Revin uimit din lumea fantasticelor visuri,
Prin care omul pasă cu vecinice mirări,
Sburând pe nori de aur, călcând pe-albastre
mări,
Pe fire de paingen, trecând adânci abisuri
Ș'oprindu-se din cale pe culmi de paradisuri]
Cuprins de incântare, pătruns de'nfiorări.

II.

Revin din lumea neagră pe fața lumii albe,
Ș'aduc o feerie de stranii amintiri,
În ochi-mi scântează un roi de năluciri,
Nălțându-se la ceruri pe-o raz'a lumii dalbe,
Și stele, care pleacă de sus ca niște salbe,
Căzând pe flori sub forme de zîne cu iubiri.

III.

Pe când pierdut aice în mare de zăpadă
Priviam prin geamul rece cum viscolă sub cer
Și cum văzduhul pare că tremură de ger,
Un dulce somn pe mine căzù ca pe o pradă,
Și'trezării de-odată a basmelor grămadă
Ce'n lumea nevăzută ascund a lor mister.

IV.

Văzui ce nu există când ochiul e deschis,
Poemele de leagăn, minuni ce le crează
Inchipuirea albă de prunc, care visează
În cântecul de mamă, sub blândul ei suris,
Văzui ce în trezie nu vrea omul să crează...
Văzui eternitatea în clipa unui vis...

V.

Părea, după doi secolii, că mă născusem iară!
Om nou, cu neștiință de timpul dispărut,
Fără'a simți pe umeri a vremii grea povară,
Eram în faptul vieții, înamorat de țară,
De tot ce-î mare, falnic, frumos, necunoscut.

VI.

Pe poalele Sinaii mergând, mă rătăcisem,
Atras tot înainte de-un farmec fioros
În umbra tupilată sub codru maiestos.
Pe-o culme'n discul lunii o fantasmă zărisem,
Și plin de-ademenire în față mă oprisem
C'un vechiu castel, pe care sta Timpul nemilos.

VII.

Pustiu era castelul, dar zâna legendară
Spunea de-un Domn, ce falnic din paloșu-i vasal
Știu să-și fac'un sceptru neatârnat, Regal,
Și falnic să se urce pe a măririi scară.
El a clădit această zidire solitară
Și de vecin ales-au Buceciul colosal.

VIII.

Pe vremea-i glorioasă, castelul plin de viață
Era locaș feeric de vesele serbări,
De oaspeți mari, de inimi cu nalte aspirări,
De tot ce luminează o epocă măreață.
Acum pe dânsul zace a secolelor ceață
Și edera-l cuprinde cu-a sale'mbrățișări.

IX.

Vărsa pe arbori luna o undă de lumină,
Ce pintre frunzi de-alungul ca ploaia luneca
Și cu tăcuta noapte tăcut s'amesteca.
De-o liniște temple natura erà plină
Și numai viul Peleş, pe apa-i cristalină
Cărând scânteii de aur, la vale se mișcă.

X

Păreau căzuți în visuri adânci, absorbitoare,
Buceciul, care poartă un horbot lung de nori,
Și stâncile atinse de fulgeri trăsători,
Și brazii duși pe gânduri sub luna gânditoare,
Bătrâni giganți, vechi martorii lumii trecătoare,
Frați respectați de Timpul cu pași distrugători.

XI.

Pierduta-mi cugetare în spațiul-aiuririi
De ceruri și pământuri aripele-și lovia.
Priviam țintit la lume, și lumea se privia
În ochii mei, mărită prin vălu 'nchipuirii.
Eram vrăjit!... De-odată, sub farmecul vrăjirii,
În turn, la o fereastră, o umbră se ivia,

XII.

Plăpândă, gracioasă, ființ'aeriană!
Purta un nimb de stele pe păru-i unduios
Și haina argintie pe umăru-i frumos.
Melancolia dulce, nocturnă suverană,
Pe gura ei cu zâmbet lipind buza-i profană,
Stinsese veselie-i de cuib armonios.

XIII.

Cu fruntea rezemată pe mână, la fereastră,
Privia cu jale lungă, cu dor nemărginit
La cerul fără margini de doruri locuit.
Și văzul ei, cu sborul de pasăre măiastră,
Urma pe sub luceteri o tlacără albastră,
O aripă, un suflet, copilul ei iubit.

XIV.

Duioasă contemplaře !... Din plaiul de vecie
Părea c'asteaptă 'ntorsul acelei scumpi minuni,
Căci o chema la sînu-i cu blânde rugăciuni.
Pe fața-i coperită de-o jale amărie,
O lacrimă ferbinte curgea, opală vie...
Atunci se 'ntinse-un nour în dreptul albei luni.

XV.

O clipă de 'ntuneric și lumea păru moartă !
Iar umbra șovăindă cu tainice mișcări
Trecu prin săli deșarte, se pogori pe scări
Și se opri măreață sub o înaltă poartă,
Apoi, luând o liră, condusă de-a Ei soartă,
Se afundă în codrul adânc, fără cărări.

XVI.

Pe loc d'un straniu freamăt toți brazii răsunară,
Plecând ale lor vârfuri cu drag în fața Ei,
Și mii de ochi în noapte luciră de scântei,
Și munții ca s'o vadă în zare se 'nălțară,
Ș'a Peleşului unde prin stânci se alinară,
Legând a sale maluri cu punți de curcubei.

XVII.

Și Ea mergea ca gândul ce-și caută norocul,
 Părându-mi că vânează sub brazii înclinați
 Iubite suvenire din timpii depărtați ;
 Dar pe această lume acum nu-și află locul.
 Steluțele clipinde cu drag își vărsau focul
 În ochii săi albaștri de dor iluminați.

XVIII.

Mergea ca o nălucă ce știe a sa cale
 La *Stânca locuită de zâne aurti*,
 Și sta ca să asculte a lor dulci armonii.
 Apoi sus pe *Cascade*, pleca încet din vale
 Și Peleşul ferice opria undele sale
 Sub albele-i picioare cu tălpi trandafirii.

XIX.

Mergea în *Raiul Doamnei*, lipit de-o naltă
 [stâncă,
 Și dispărea în crânguri, și iarăș apărea.
 Apoi sus, în *Poiană*, uimită se opria,
 În patru orizonuri cătând să vadă încă
 O lume dispărută în noaptea cea adâncă...
 Dar numai munți și codri pustii întrezăria !

Poiana era plină de flori, de fragi, de plante,
 Ce fie-care 'n frunte-i un diamant purta.
 O piatră solitară pe plau se arăta.
 Acolo stătea umbra și începea să cânte,
 Cu tainice cuvinte trecutul să descânte,
 Și 'n glasul Ei Tăcerea din somn se deștepta.

XXI.

Pe lira sa germană, în limba armoniei,
 Ea spuse pe rând *basmul din vârful cel cu dor*
 Ș'a *Muzei dela Lesbos*, duios, cumplit amor.
 Ș'anticile legende lui *Dan*, a *Clocârliei*,
Iohova, *Vrăjitoarea*, minuni a poeziei.
 Cu sbor înalt, cu farmec plăcut, învingător.

XXII.

Iar vechile fantasme de lira ei trezite
 Eșiau prin pâcla deasă a tristelor uitări,
 În juru-i stând mirate de-a lor redeșteptări,
 Și plaiurile nalte, ca dânsese uimite,
 Sub vălu! de trei secolî păreau întinerite
 Sub strania magie a magicei cântări.

XXIII.

De-odată cântăreața ce-ascunde al ei nume
Lasă să cadă lira cuprinsă de flori!

— Ah! Cine-i? — se'ntreabă și munți, și brazi,
[și flori.

— E Carmen Sylva, — zise un mare glas din
[lume.

Atunci luciră 'n zare a zilei roze spume
Și visul meu și umbre se contropiră 'n zori.

. . . . .

XXIV.

Ce-a povestit prin seculi Legenda viitoare
De Doamna, de Regina, cu geniul divin,
Crescut spre nemurire pe-al României sin?
Imaginea-i măreață va fi inspirătoare
De basme și poeme frumoase, 'ncântătoare,
Ce s'or purta de valuri pe Dunăre și Rin!

Mircești, Ianuarie 1891.

IV
CUVINTE ADAPTATE
PE IMNUL NAȚIONAL

I

Trăiască Regele
In pace și onor,
De țară iubitor
Și-apărător de țară!
Fie Domn glorios
Peste noi,
Fie 'n veci norocos
La război.
O! Doamne sfinte,
Ceresc părinte,
Susține cu-a ta mână
Coroana Română.

II.

Trăiască Patria
Cât soarele ceresc,
Raiu dulce, românesc,
Ce poart'un mare nume!
Fie 'n veci el ferit!
De nevoi!
Fie 'n veci locuit
De eroi!
O! Doamne sfinte
Ceresc părinte!
Intinde-a ta mână
Pe țara română!

V.

REGINA SYLVA. 1)

Regina Sylva-i suferindă,
Durerea în ochi-i se ogîndă,
Dar ei nu pierd seninul lor.
Regina zace 'n insomnie
Și gura-i, cuib de armonie,
Durerii zice 'ncetîșor:
„Așterne-te drumului,
„Ca și iarba câmpului
„La suflarea vîntului”.

---

1) Compus în timpul boalei Reginei, care în mijlocul suferințelor sale, declamă versurile populare: „Așterne-te drumului” etc.

Durerea pleacă întristată !
Pe loc Reginei se arată
Un plaiu întins, un cer deschis.
Frumoasa ei închipuire
Din aripi bate cu grabire
La glasul blând, care i-a zis :
„Așterne-te drumului,
„Ca și iarba câmpului
„La suflarea vântului“.

O ! sburătoare, du-te 'n soare
Și ad'aici a zinei floare,¹⁾
Ce are graiu și cântă lin.
Ea cu Regina să se vază,
La căpătâiu să-i stea de pază,
Să zică ori și cărui chin :
„Așterne-te drumului,
„Ca și iarba câmpului
„La suflarea vântului“.

1881.

---

1) Floarea năsdăvănană, care cânta în cosița Elene Cosinzene.

VI.

MĂRGĂRITA.

Mărgărita dela Raiu
A venit în zi de Maiu
Lumea 'ntreagă s'o admire
Ea de sus s'a pogorit.
Ca un oaspe mult iubit,
Ca a cerului zîmbire.

Unii zic că-i îngerel,
Alții că-i un fluturel,

Toți că-i o minune rară!
Eu, bunicul ei bătrân,
Când o văd, în al meu sân
Râde dulcea primăvară.

Și precum p'un vechiu ștejar
Frunzele 'n April apar
Pline de cântări voioase,
Naște 'n sufletu-mi răpit
Un cor scump și înflorit
De-amintiri armonioase.

Mărgărita 'n calea ei
A călcat pe curcubeii
Ș'a scădat, surâzătoare,
Ochii săi în flori de in,
Fața 'n albul unui crin,
Păru 'n razele de soare.

Și pășind pe verde șes...
Cu gurița-i a cules
O căpșună rozalie,
Și din aerul curat
Cu răsufletul a furat
Dulce glas de ciocârlie.

Trece noapte, trece zi!
În curând ne vom trezi
Cu-o frumoasă fată mare,
Printre fete strălucind
Și prin lume răspândind
O ne'nvinsă fermecare.

La ivirea ei, pe loc,
Făcând visuri de noroc,
Multe inimi au să bată,
Multe lacrimi de dor,
Multe versuri de amor
A să'nspire juna fată.

Iar părinții săi iubiți
Fi-vor mândri, fericiți
De-a ei tânără splendoare,
Precum cerul e de zori,
Ca pământul de-a lui flori
Și ca ziua de-al ei soare.

VII.

HORA DOBROGEANĂ

Dobrogean, scăldat în soare
Și în marea mișcătoare,
Mă simțiam de jale plin,
Căci pe lume-eram strein.

Dar de când s'a făcut iară
Țara mea, română țară,
Ceru-mi pare mai senin,
Viața-mi pare fără chin.

Marea neagră se 'nălbește,
Saltul ei se imblânzește,
Dunărea cu al ei val
Face pod din mal în mal.

Tinde-acum frățească mână
Peste Dunărea română,
Măi, bădiță din Carpați
Și din câmpii cei bogăți,

Ca să vadă lumea 'ntreagă
Hora strânsă care leagă
Pe Munteni, pe Moldoveni
Intr'un snop cu Dobrogeni.

Vom avea noi de mirese
Ale țării flori alese ;
Vom avea de lăutari
Ale mării valuri mari.

Și la horă vor fi față
Prin a timpurilor ceață,
Impărații frați Assani
De pe culmea din Balcani.

VIII

ERIN (1)

DEDICATA D-LUI WILLIAM C. BONAPARTE-WYSE (2)

(*Monor of St. John, Waterford, Irlanda*)

Crin, pe câmpia-i verde,
Lasă ochii a se pierde
Cu-al său gând posomorât,
Ea își scaldă capu'n soare,
Pieptu'n vânt, ș'a ei picioare
Intr'un lac neliniștit.

---

(1) *Erin* numele Irlandei.

(2) Celebrul poet irlandez și tot-odată poet superior provensal, autor al unui volum intitulat „Li parpaïoux blu” (Fluturii albaștri).

Lacu-i zice : „Vrei, iubită,
„Să duci viață fericită
„Pe-al meu sân de dor uimit?“
— „Nu-mi convine, ea răspunde.
„Traiu îngust pe-a tale unde...
„Sânul tău e mărginit“.

Soarele lucind îi zice :
„Erin, vrei să fii ferice
„Pe-al meu car cu mine sus?“
— „Nu!... ea spune, nu-mi convine
„Traiu ceresc să duc cu tine...
„Ziua ta e cu apus!“

Vântul strigă'n depărtare ,
„Vrei de lume să ai parte?
„S avili n'am în sborul meu.
„Eu m'avânt în libertate!
„Vrei să fii cu tine frate?“
Erin falnic strigă : — „Vreu!“

Martie, 1881.

IX
PE ALBUMUL
DOAMNEI V. BOERESCU (1)

Spre orizontul depărtat
Privesc visând neîncetat,
În zilele de primăvară.
Cu ochii vreu ca să pătrund
Misterul sacru și profund
Ce stă ascuns de lume-afară,

---

(1) În manuscrisul autorului intitulată: „R. S. V.
P. Doamnei V. Boerescu.”

Atras de-un farmec neânvins
Purtat de dorul meu aprins,
Mă rătăcesc prin țări frumoase,
Și văd sub ceruri azurii
Trecând pe nouri argintii
Un zbor de zâne radioase.

Văd marea'ntins'al cărei val
E limpede ca un cristal
Și'n fundul lumii se lovește
De-un plaiu floriu, necunoscut,
In care, lucru necrezut!
Amorul vecinic înflorește.

Apoi verzi insule mi-apar,
Cu maluri de mărgăritar
Și cu poene'ncântătoare.
Prin aer cântă ciocârlii
Și trece-un roi de colibrii,
Ca petre scumpe sburătoare.

Iar pe sub paltini nalți, frunzoși.
Văd ochi de tigri scânteioși.

Și ochi dulci, galeși, de gazele.
Dar mai puternic mă uimesc
Doi ochi mari, negri, ce lucesc
Ca doi luceferi printre stele.

Când soarele-i pe asfințit,
In ei găsești-un cuib dorit,
In ei se culcă și s'ascunde
Apoi, când pleacă despre zori,
El ti prefacă'n negri sori,
Plini de-o lumină ce pătrunde.

A cui să fie pe pământ
Acele vii minuni, ce sânt
De toți privite cu-admirare ?
Mult eș dori, dacă ați vrea,
Ca să răspundeți, Doamna mea,
L'această simplă 'ntrebare.

București, 1881.

X.

PUII CLOȘTII (1)

In Cișmigiul verde, brânduși de primăvară,
Sub chipuri drăgălașe de vesele copile,
Apar ca niște zâne din lumea legendară,
Ce morților din groapă ar ști să dee zile.

Râzând, ele vând țuica, dar aspra băătură
Devine-un nectar dulce sub dulcea lor privire,
Ferice care soarbe măcar o picătură,
Pe care-a dismerdat-o o gîngașă zâmbire!

---

(1) Versuri scrise în grabă, cu ocazia serbării din Cișmigiu în folosul incendiaților din Focșani.

Priviți! Ele se mișcă în raze vii de soare,
 Inveselind chiar cerul cu fapta lor cea bună,
 Căci ele-s pui de cloșcă, miloase 'ndurătoare,
 Și sfânta caritate în juru-i le adună.

Rămâne 'n admirare ori-cine le privește,
 Odrasle-a României cu grațioase daruri,
 Blânzi îngeri care vesel, când lumea pălmește,
 Revars'o rouă lină pe trista omenire.

Zâmbiți, copile scumpe, acelor arși de focuri.
 Zâmbirea virginală e un ceresc tezaur,
 Voi știți a scoate mană din râsete și jocuri
 Și țuica s'o prefaceți în ploae chiar de aur...

Din crengi o păsărică măeastră zice: «Oare
 «Voi, care stingeți focul din suflete cu chinuri,
 «Gândit-ați vre-odată ce flacări arzătoare
 «Curând o să aprindeți în a junimii sânuri?»

Dar fie ce-a fi, lumea v'admiră mult
 ferice...

Prin voi, de cruda soartă, sărmanului nu-i pasă,
 Și-or cine bea o țuică din mâna voastră zice:
 „A! de-aș avea o cloșcă și pui ca voi în casă!”

XI.

PE ALBUMUL
PRINCESEI MARIA ȘTIRBEI

În Asia văzut-am pe o apă cîrgătoare
O lebădă frumoasă plutind, albind la soare,
Cu-aripele umflate de-un vînt răcoritor,
Ca pânzele rotunde ale-unui vas ușor,

Părea chiar o amforă scăpată 'n apa vie
De Hebe, care varsă 'n ceruri ambrozie,
Și gâtul-i ca o toartă de-argint se rotunzia
Cînd lebăda la umbră pe piept se netezia.

Ea se ştia pe sine divină şi frumoasă
De când s'ascunse Joe în forma-i graţioasă,
Şi lina-i lunecare cu nobile mişcări
Reamintia de timpii anticele crezări.

Dar culmea 'mpodobirii şi splendida-i coronă
Erau cinci pui ca dânsa, născuţi în nalta zonă
Părând fieşte-care un alb mărgăritar
Din salba Afroditei căzut ca un scump dar.

Princesă, când ferice te-am întâlnit în lume
Cu tale copiliţe, minuni cu dulce nume,
Gândirea mea sburată în ţara de magii,
În Asia, cuib verde, de lebede-argintii.

Şi-am zis între poeţii, ce gloria vânează
Şi imnuri numeroase pe liră întonează,
Şi tu al poeziei porţi falnic diadem,
Tu ce-ai făcut în lume un mult frumos poem.

Poem în cinci tablouri măestru 'mpodobite,
Cu ochi divini, cu graiuri cereşti şi mult iubite,
Cu toată fărmecearea înaltei poezii,
Ce morţilor dă viaţă şi suflet celor vii.

Bucureşti, 1882

XII.

S O N E T

Trimis Reginei spre mulțumire pentru măeăstra sa
lucrare artistică pe pergament: Concertul
în luncă ilustrat

Arătat-am Luncii lucrarea de zână.
Prin care concertul l-ai innemurit,
Și ca'ntr'o oglindă, scaldată'n lumină
Lunca radioasă cu drag s'a privit.

Frunzele mișcate de-adiere lină,
Oaspeții săi veseli, dar cu glas uimit,
Florile-i cu gura de miresme plină,
Pân' și macul însuși din greu somn trezit

Măntrebară'n freamăt, voind a le spune:
„Cine-a putut face splendida minune,
„Ce pe noi ne duce sus în cer deschis?“

Le-am spus: „E Regina! mândră țesătoare
„De raze de lună cu raze de soare,
„În care Ea prinde ce-l trece prin vis“.

Mircești, 1882

XIII.

CÂNTECUL LUI NOE JUNIOR

Frunză verde de scumpie !
M'am născut sub crengi de nuc,
Între doi butuci de vie.
Și'n cântarea unui cuc,
Mana ce-mi căzu pe gură,
Când pe lume m'am trezit,
Fost-a dulcea picătură
Din un strugur aurit.

Frunză verde de cicoare!
Cât am fost printre copii,
Mă 'ngânai voios la soare
Cu voioase ciocârlii.
După ce-am mai prins la zile,
Incepui de-a alerga.
După sprintene copile
Și cu ele-a mă 'ngâna.

Frunză verde de sulcină
Multe-am prins din ele 'n sbor,
Dar n'a fost din a mea vină,
Ci mai mult din vina lor.
Căci gurița lor nu tace
Și-ochii lor cei plini de foc
Zic: „Șezi bine, nu-mi da pace,
„Fugi încolo, stai pe loc“.

Frunză verde de fetică!
Nalt crescut-am cât un plop,
Fără grijă, fără frică
De cutremur și potop.
Eu nu știu de sunt pe lume
Alte lacrimi care curg,
Decât cele ce fac spume
Și din struguri dulci se scurg.

Frunză verde de scumpie!
Dee Domnul ca să mor
Între doi butuci de vie
Sub un soare zâmbitor ;
Trei mierluște 'n patrafire
Să ceteasc' al meu prohod
Și să-mi dea 'mpărtășire
Dintr'al viei dulce rod.

Sinaia, 1882.

XIV.

POETULUI MISTRAL.

Doi Mistrali in lume sunt.
Unul cântă
Și încântă
Ca o harpă dulce 'n vînt.
Altul muge
Și distruge
Tot ce-atinge pre pămînt.

Unul face cu-al său graiu
Să 'nverzească,
Să 'nflorească
Pomi și inimi, seacă plaiu.
Altul trece
Crunt și rece;
Seacă inimi, seacă plaiu.

Când Mistralul cel dușman
Sufflă, sboară
Și omoară
Tot ce cauți în liman,
Mergi, grăbește
De găsește
Pe Mistral de la Mailan.

Și poet de vrei să fii,
Fă la soare
Vânătoare
Prin Alpiile-albăstrii,
Și-o primblare
Lin, pe mare,
Printre *Insule-aurii*.

Iar de vrei pe verde mal
Să duci viață
Cu dulceață,
Dee-ți Domnul mândru cal
Și iubită
Înzeită,
Ca Mireia lui Mistral.

Maillane, 1882.

XV

B R I N D

Sub cerul splendid al Provenței,
Eu, cântăreț din răsărit,
La voi, maestri ai cadenței
Vin și vă zic : Bine-am găsit !

Vin de departe, mult departe,
Atras de-al vostru vesel cor,
Să cânt cu voi și să ieu parte
L'această curte de amor.

Sufletul meu e ca o mare
Ce oglindează'n al ei sân,
Cu-o lină, lină legănare,
Al cerului întreg senin.

Ah! de ce n'am în astă oră
Al mării ritm și triumfal,
Să cânt pe nobila Izoră ⁽¹⁾
Cu graiul dulce provençal.

Să celebrez, precum îmi place,
Mănosul plaiu, unde răsar
Maslinul iubitor de pace
Și falnicul viteaz stejar.

O! plaiu iubit, o! cuib de soare.
Tu mă pătrunzi de dulci fiori,
Căci nu cunoști altă ninsoare
Decât acea de fulgi de fiori.

---

¹⁾ Clémence Izaure, fondatrice des Jeux Floraux à Toulouse.

Ca mult poetica Valcluză
Răsun'al tău poetic graiu,
Ori-cine poate să-l auză,
Aude ca prin vis de raiu,

Cântând Mireio zîmbitoare
Cu versu-i gingaş, virginal,
Căci tu ești țara'ncântătoare,
Căci tu ești țara lui Mistral.

Eu am plecat în lungă cale,
Pe urma soarelui ceresc,
Să tur din focurile sale
O rază ca să'ntineresc,

Dar am zărit a ta zâmbire,
Provență, și am stat pe loc,
Căci raza din a ta ochire
E pentru mine mai cu foc.

Cu tot ce am mai bun în mine,
Cu al meu suflet iubitor,

V'aduc urările de bine
Ale Românuului popor.

Felibri, fii ai poeziei,
Iubiți, cântați armonios,
Vă'nchin acest brind al frăției
Sub al Provenței cer frumos.

Montpellier, 1882.

XVI

PATRU REGINE

— Citit la adunarea literară din Alby —

Patru surori de nalt renume,
Regini cerești cu semne'n frunte,
Au fie-care'n astă lume
Un tron înalt pe-un vârful de munte.

Una-i ardentă și măreață,
Una-i avută, generoasă,
Una e dulce cântăreață,
Una mai mică și frumoasă.

Ele se țin cu drag de mână.
Soarele stă să le privească,
Căci fie-care-i o stăpână,
Fiind de viață'mpărătească.

Cele mai mari trei suverane,
Cu sorioara lor mezină
Preschimbă'n patru limbi romane
Vorbire de iubire plină.

Ele zic : „Scumpă Românie !
„Mult ai fost tu de noi departe,
„Iară de-acum pe vecinicie
„Nimic nu poate-a ne desparte.

„Având tus-patru o menire,
„Sub cer de-acum pe totdeauna
„Vom face'n vecinică unire
„Din patru inimi numai una !”

Priviți ! Pământu'ntreg tresare !
Carpați și Albi cu fruntea naltă,
Și Pirenei dau o strigare
Cu Apenini de la olaltă :

„Trăiască Spania măreață,
„Și Franța mare, generoasă,
„Italia, dulce cântăreață
„Și România cea frumoasă !”

1882.

XVII

VERSURI IMPROVIZATE

LA FORCALQUIER

Cu ocazia punerii celei întâi pietre a unui viaduc.

Te 'nalță, viaduce, s'aduci în acest loc,
Din patru părți a lumii, averi, lumini, noroc,
Și-a tale nalte arcuri întindă-se departe,
Să intrunească frații ce soarta'ncă desparte.

1882.

XVIII.

FELIBRULUI LOUIS ROUMIEUX

Răspuns la sonetul său gravat pe statueta Caliopei
oferită mie la banchetul de la Montpellier.

—

I

Călcăt-am multe țări pe lume,
Condus de-o strălucită stea,
Ca să gădesc, să văd anume
Odrasle mari de ginta mea.

Dar m'am grăbit prin ele-a trece,
Căci mă simțeam de tot strein,
Și sufletu-mi rămânea rece,
Rece și mut în al meu sin.

Sub un butuc frunzos de vie.
De-odată vesel m'am oprit,
Când auzii o melodie
Sburând prin spațiul uimit.

Și ca pădurea, care vibră
Sub vîntul mediteraneu,
La poezia cea telibră
A tresărit sufletul' meu.

Cine cântă în-a-mea cale ?
Un provensal poet cânta,
Și lumea 'n cânturile sale
Ca 'n zi de Maiu se deștepta.

II.

Privii în juru-mi cu mirare
Și 'ntrezării sub un maslin
Un bujorel de fată mare
Cu ochi de foc, cu chip latin (1).

(1) Tipul femeilor din Provența se apropie mult de
acel al Româncelor.

Pe-a sale brațe albe, goale,
 Purta un snop bogat de grâu
 Și poame rumene în poale
 Și flori pe cap, și furcă 'n brâu.

Iar mai departe 'n nechezare
 Sburda vojos un cal din Crau (1)
 Și 'n orizon, pe-albastra mare,
 Mii de corăbii lunecau.

Uimit de farmecul frumuseții
 Pe cea minune-o întrebai:
 „Ești tu zeița Tinereții?”
 Ea îmi răspunse 'n dulce graiu:

„Eu sînt Provența!... Poezia
 „Și România-mi sînt surori.
 „Roumieux 'mi varsă ambrozia
 „Și eu îl încunun cu flori!”

Montpellier, 1882.

(2) Crau, câmpie lungă, largă, acoperită cu pietre rotunde, din departamentul Bouches du Rhône, în care creșteau herghelii de cai sălbateci.

XIX.

POETULUI ȘI FILOLOGULUI GABRIEL
AZAÎS

Răspuns la Brindul său din 7 Maiu 1882,
închinat mie la Alby.

Un arbor, ce mai mult rodește
Cu cât mai mult îmbătrânește
Sub cerul Țării Românești,
E pomul trainic ca stejarul,
Ce 'n toamnă își aduce darul
De mere grase, mari, *domnești*.
Din moși-stănoși la noi se spune
C'a fost a raiului minune
Pe timpii nașterii lumești.

Și chiar din el Eva 'ncântată,
Gustând, a înflorit de-odată
Ca cel mai splendid trandafir.
Iar de atunci ori-ce fecioară
Poartă ascuns în inimioară
Un vis din raiu, un suvenir,
Și 'n Orient, plin de mistere,
Altarul cu arom de mere
Parfumă sfântul unt-de-mir.¹⁾

Tu, Azais, ce 'n bătrânețe
Pășești cu-avânt de tinerețe,
Cu fruntea sus, pe-al vieții drum,
Vechiu arbor încărcat de poame,
A căror suc ațîță toame,
Iar saț n'aduce nici decum,
Căci ele dau științi, plăcere,
Precum un crin ne dă și miere
Și mult îmbătător parfum,
Lăsat-ai, Azais, să cadă
Un fruct plăcut din a ta roadă
Pentr'un poet din răsărit,
El l-a cules voios în cale,
Pe când purtă zilele sale.

1) Intre esențele, ce compun untul de mir, intră și parfumul coji de mere domnești.

Sub cerul vostru aurit,
Și l-a gustat cu lăcomie
Și îmbătat de poezie
Ureaz' acum cu glas uimit :
„Acel ce bunurile 'mparte
„Ție-Azais, să-ți facă parte
„De traiu mănos, și lung, și lîn,
„Ca să privești în a ta viață
„Reînfrățirea cea măreață
„A neamului întreg latin.
„Apoi să lași iubitu-ți nume,
„Precum un măr domnesc în lume
„Ca să rodească tot în plin“.

XX

O REGINĂ INTR'O MANSARDĂ

Versuri scrise pe pãretele șaletului de la Sinaia.

Sub coperiș de brad de munte,
Stă o Regină meditând,
Albastre raze pe-a sa frunte
Apar lucind din când în când.

Prin codri deși, prin stânci cărunte,
Pe râuri mari, pe munți sburând,
Gândirea ei își face punte
Și trece, norii luminând.

Unde se duce-acea gândire?
Nu pot s'o spun, dar în uimire,
De-a ei lumină inundat,

Văd cum mansarda se desface
Și prin minune se preface
Intr'al minunilor palat.

1882

XXI.

IARNA VINE

Vine dela munte iarna la câmpie
Scuturând din poale-i zile de urgie,
Vie!

Lângă foc eu fac
Visuri după plac
Și cu al meu oaspe, dulcea primăvară,
Râdem de furtuna care url'afară,

Es în calea iernii, ca la o mireasă,
Crivățul fioric, corbii, pâclă deasă,
Iasă!

Eu cu gândul plec

Și ferice trec

Prin poene'n floare, prin păduri umbroase,
Unde mii de glașuri cânt'armonioase.

Bate la fereastră iarna degerată,
Fruntea ei de țurturi este încărcată.

Bată!

Eu îi zic: drum bun!

Și în sobă pun

Trei bucăți de frasin, care ard cu pară
Povestind din lumea veche, legendară.

Sboară péntuneric umbre 'ngrozitoare,
Cârd de lupi în gpană, stol întins de cioare.

Sboare!

Eu la foc privesc

Și mă 'nveselînc,

Căci din depărtare văd sosind în țară
Pasări pribegite, oaspeți blânzi de vară.

Ninge! Vânt de moarte suflă să atingă
Flacăra vieții și din sbor s'o stingă.

Ningă!

Eu văd răsărind,

Eu văd înflorind

Iarba pe câmpie, rozele la soare
Și sperarea 'n inimi june, simțitoare.

Joacă hora tristă lupii din răstoace,
Vulpile codane, urșii cu cojoace.

Joace!

Eu văd prin scânteii,

Văd cu ochii mei

Goale salamandre prinse 'n horă vie,
Ce la glas do greeri saltă'n veselie.

Sună 'ntreg văzduhul de răcniri nebune,
Iarna chiamă iadul ca s'o încununē.

Sune!

Lampa eu mi-o sting,

Gândurile-mi strâng,

Și pe-o pernă moale cad în adormire,
Ca să sbor în lumea cea de nălucire.

XXII

RONSARD LA TULUZA

DEDICAT DOMNULUI A. ROQUE-FERRIER

Ronsard, al regilor poet
Și al poezilor jun' rege,
Din al Parnasului boschet
Vroia noi lauri a culege.

El plecà deci la Tuluza
Și 'n fântâna din Valcluza
Iși scaldà în treacăt muza,

Tuluza 'ntreagă e 'n serbare,
Magistri gravi și dame multe
In Capitul cu nerăbdare
S'au adunat, ca să-l asculte.

Ronsard mândru 'naintea,
Lira el își acordează
Ș'un cânt straniu întonează.

El spune 'n limba cea divină,
Cum pe când Franța eră 'n valuri,
Străbunu-i, Banul Mărăcină,
Născut pe-a Dunării verzi maluri,

Veni pe-un zmeu călare
S'ajute 'n lupta mare
L'a Frâncilor salvare.

Cu toți uimiți îl ascultară,
Apoi, cu glasuri triumfale,
Invingător îl proclamară
In vechile Jocuri Florale.

Iar în loc de-o eglantină
Lui magistrii grav închină
O Minervă argentină.

El o privește 'n admirare
Șoptind: «O! Zee cumiņită,
„Isbânda mea ar fi mai mare
„De-ai fi tu dulcea Afrodită”.

Magistrii gravi zâmbiră,
Și damele roșiră
Și lung la el priviră...

Din Capitul iar spre Valcluza
Plecă Ronsard pe o zi caldă,
Inșă în loc de-a-și scaldă Muza,
El pe Minerv'acum o scaldă.

De atunci zeea răsfățată
In Provența des s'arată
Cu vii raze 'ncoronată.

Montpellier, 1882.

XXIII

INSCRIȚIE

DESTINATĂ CASTELULUI DE LA SINAIA

CERUTĂ DE M. S. REGELE

Eu, Carol, și al meu popor
Clădit-am într'un gând și-un dor
In timp de lupte-al său Regat —
In timp de pace-al meu palat!

Sinaia, 1883.

XXIV

VERSURI SCRISE IN CABINETUL REGELUI
LA SINAIA IN ZIUA PLECĂRII MELE

Sire,

Castel-Peleș, minune teerică, privită
Cu drag și cu mirare de falnicii Carpați,
Menire are 'naltă, în sânu-i tăinuită,
Ca ploaia roditoare în nori întunecați.

Gândiri mărețe zboară prin casele-Ți Regale!
Le simte al meu suflet, le vede ca prin vis,
Precum sub chip de stele mărunte, ideale,
Zăresc în noapte sorii cerescului abis,

Să Te ajute Domnul să scrii pe-a Țării carte
 Lungi pagini glorioase ca 'n timpii legendari.
 Din cuib de munte, Sire, sbor vulturii departe.
 Din cuibul Tău în lume sbură-vor fapte mari!

Castel-Peleș, Oct. 1883.

— ALTĂ REDACȚIE —

PE ALBUMUL REGELUI

Al Tău Castel, minune feerică, privită
 Cu drag și cu mirare de falnicii Carpați,
 Menire are 'naltă, de mine 'ntrezărită
 Prin timpii ce vin grabnic cu roade încărcăți.

Să Te ajute Cerul să scrii pe-a Țării carte
 Lungi pagini glorioase, tezauri seculari.
 Din cuib de munte, Sire, sbor vulturit departe.
 Din cuibul Tău în lume să sboare fapte mari!

Castel-Peleș, 1883, Oct.

XXV

IZVORUL

— HORA DIN MIRCEȘTI —

In izvor ai pus piciorul,
Scump odor și mult iubit,
Și ca pieptul meu izvorul
De fiori a tresărit.

In izvor ți-ai spălat fața,
Și izvorul fericit
A păstrat de-atunci dulceața
Chipului tău răcorit.

La izvorul cu șoptire
Azi pe-amează te-ai culcat,
Și izvoru 'n neclintire
Până 'n seară mult a stat,

În izvorul care trece,
Zimbitoare te-ai privit,
Și de-atunci în fuadu-i rece
Un bujor a răsărit.

Tu, copilă, ești bujorul,
Floarea dragostei tu ești,
Și-al meu suflet e izvorul
Unde chipu-ți oglindești.

Mircești, 1882.

XXVI

CIREȘILE

HORĂ

Ici pe culme și 'n livadă
Vezi cireșile s'au copt,
Grauri negri stau la pradă,
Pe-ori-ce creangă câte opt.

Sai pârleazul, vină, vină,
Puiculiță cu ochii vii,
Să te duci cu poala plină
De goldane vișinii.

In copaci eu pentru tine
Ca un graur m'oiu urcà,
Și cireșile sub mîine
Drept în sân țî-oi aruncà.

Iar de sus, privind la ele,
După ce m'oi înturnà,
Doi ceroei de cireșele
La urechi țî-oiu aninà.

- Iacă vin, dragă bădiță,
Dar în schimb ce țî-oi da eu?
- Porți cireșe pe guriță,
Altă plată nici că vreu!

Mircești, 1882.

XXVII

VERSURI SCRISE PE UN PERGAMENT
PENTRU ISCHIA

Septembrie, 1883.

Frumoasa moartă zace pe-o stâncă 'n lina mare
Și pletele-i pe valuri plutesc în legănare
Sub raze aurite, care-i mângăe fața.
Aveà mult foc în suflet; el i-a răpît vieța!
Dar focul este-a lumii putere creatoare,
Prin el frumoasa moartă va re'nvià la soare.

XXVIII

O D Ă

LA STATUIA LUI ȘTEFAN-CEL-MARE

Tu ești! Tu Ștefan! tu străbune!
De patru secolî adormit;
De patru secolî, o! minune,
In veci de noi nedespărțit!
Tu ești, pe zmeul tău călare,
Cum te-am visat, cum te-am dorit,
Ah! iată-te, lumea tresare!
Erou, Domn, oaspe înzeit!

Când ni se duce gândul la timpurile-acele
De traiu fără odihnă țesut cu zile rele,
In care plugul morții trăgea pe-al țării si
Lungi brazde roditoare de mult amar și chin,
In patru orizonturi cuprinși cu nori de sânge
Zărim cerescu-ți paloș, ce dușmanii înfrânge,
Și te vedem pe tine, învingător viteaz,
De pază, treaz la soare și 'n noapte încă treaz !

Mulți seculi lâncezit-am sub a peirii ceață,
Dar te-am avut pe tine, fecund isvor de viață,
Simbol al bărbăției in neamul tău ascuns,
Ș'a fost destul !... In ceruri un soare-i de ajuns !
Zadarnic sboară norii și fulgerii detună
Pe fruntea maiestoașă a munților Carpați,
In zarea limpezită dup'ori care furtună,
Ca tine pîntre seculi, ei par mai înălțați.

O ! de-ți erà statura cât inima de mare,
Ai fi intins o umbră din munți și până 'n mare,
Tu ce-ai putut cu brațul in veci neobosit
Să aperi Occidentul de cruntul Răsărit,
Tu ce prin curcubeul de fapte colosale
Legat-ai revărsatul cu-apusul vieții tale,
Tu aclamat in Roma cu glas triumfător :
„Mare-al Creștinătății Erou nemuritori !”

O! Ștefane, Românul crește,
Văzându-te azi lângă el.
Azi țara mândră te privește,
Purtând coroană de oțel.
Tu, ce viteaz ai apărat-o,
Privește-o!.. demnă-i s'o privești.
Independentă ai lăsat-o,
Independentă o găsești!

XXIX

INCUNUNAREA STEAGULUI

30 August, 1886.

MAIESTĂȚII SALE REGINEI

Biserica e plină de capete plecate,
Mulțimea 'ngenunchiată ascultă lăcrimând
Pomelnicul cel jalnic de nume neuitate
A celor morți în floare stindardul apărând.

Stau față la serbare un Rege și-o Regină,
Ș'un steag ce se înalță, umbrind altarul sfânt.
El are multe sdrențe, dar lui toți se închină,
Căci e o moaște sacră, al Patriei veșmânt.

O! sdrențe glorioase, Victoria în lupte
Vă dete mușcătoare și aprigi sărutări!
O! hain'a României, atâte poale rupte
Cuprind întreg poemul al ei neatârări.

O! Steag, tii vecinic falnic cu Regele 'mpreună
Tu Steaua României izbânditor o porți.
Fii vesel, azi Regina îți pune o cunună
De roze pentru vii, de lauri pentru morți.

XXX

HORA DE LA SINAI

30 August, 1886.

Sus, în deal de mânăstire,
Saltă hora 'n învârtire
Sub ochirea cea de foc
Soarelui oprit în loc.

Saltă hora cu-avânt mare,
Căci e ziua de serbare
Unei fapte vitejești
De-ale oastei românești.

Munții vechi, străbuni ai țării,
Verzi ca 'n timpul primăverii,
Se 'nsenină de privesc
Danțul cel milităresc.

Și totii brazi de pe coaste,
Inșirați în rînd de oaste,
Parcă 'ntind voios din munți
Crengi de dafini peste frunți.

Iată Regele 'n mulțime
Dând avânt la tinerime,
Și Regina cu ștergar
Și cu fotă de Rucar.

Ei prin horă-și duce pașii
Și glumește cu ostașii,
Ea cu blânde dismerdări
La copii dă sărutări.

Precum fruntea și cununa,
Cu poporul Ei fac una.
Prin popor trecând senini
De se miră cei streini,

Iar pe culme mai departe,
La serbare luând parte,
Stă drapelu 'nvingător
In văzduh fâlfăitor.

Saltă sprinten dăntătorii,
Grivețenii, vânătorii,
Cu puicuțe românești.
Flori din straturi boerești.

Și e scumpă la privire
Cea frățească întrunire
De mâni albe ca un crin,
De mâni aspre ca un spin.

Cele mici dismerdătoare
Și acele arse 'n soare
Cu sfiială se ating,
Dar ușor cu drag se strâng.

Căci de sună 'n țară larma,
Cele mari apucă arma,
Cele mici aduc cu dor
Balsamul vindecător.

Hora iute se 'nvârtește,
Gloata mult'o îmbulzește.
Ochi și inimi se aprind,
Toți de fală se cuprind,

Că drept spor de veselie
Din Balcani un vânt adie,
Ce șoptește triumfal
De al Griviței năval.

Insuși morții iată-i față!
Ei zâmbesc la cei din viață,
Ce-s jurați la rândul lor
A murii triumfător.

Hura! Peleşul din vale
Cântă hora 'n a lui cale.
Toți s'aruncă viu în joc
Cum s'aruncă viu în foc.

Căci așa-i Românul, frate,
Dă nevoia după spate,
Bun de braț, bun de picior,
Luptător și dăntător!

XXXI

PE ALBUMUL

D-REI ESMERALDĂ CRETZEANU

Au nins cu argint
Și cu măgărint
Din a iernii salbă,
Și prin reci fiori
Lunca până 'n zofi
Devenit-au albă.

Pe ulm, pe stejar
Crengile apar
Lungi buciumi de gheață,
Iar în loc de frunzi
Sloiuri mici, rotunzi
Strălucesc prin ceață.

Totul pare mort
Sub funebrul cort
Unde gerul zace,
Însă prin îngheț
Sprintenul stigleț
Sboară și nu tace.

Când totul e mut,
Ce dor l-a făcut
Să cânte, să sboare?
El a 'ntrezărit
Pe cuibul iubit
O rază de soare.

Ast-fel când zăresc
Chipu-ți fecioresc,
Copiliță jună,
Inima-mi pe loc
Simte dulce foc,
Și vesel răsună.

Ca și lunca, eu
Port pe capul meu
Iarna, grea povară,
Insă când te văd
Zâmbind, eu mă cred
Chiar în primăvară.

Fiiică de poet!
În al tău boschet
Tu cânti câte-odată
Și cu drag te-alinți,
De-amici, de părinți
Fiind adorată.

Ca să fim vicioși
În timpii geroși
Dorul meu urează,
Ție-un trandafir,
Mie-un suvenir,
Pasării o rază,

XXXII

PE ALBUMUL D-REI X.

Natura de minuni e plină,
Dar când în cer nu e lumină,
Ea 'n umbră zace nevăzută.
Inima-mi vecinic simțitoare,
Lipsită de-al juniei soare,
In sânul meu zace perdută,

Ah! dac'ai vrea să ai tu parte...
Dar ce zic?... timpul ne desparte:
Tu vii, când eu sânt spre plecare.
A zorilor vie lucire
Nu poate s'aibă iutâlnire
Cu-amurgul palid ce dispare.

XXXIII

FAPTUL ZILEI

PE ALBUMUL D-REI FR. GR.

Faptul zilei, fur de stele,
Le adună și cu ele
Face-un soare luminos,
Fala cerului voios.

Soarta mea de mi-aș alege,
N'aș fi soare, n'aș fi rege,
Dar m'aș face fur de stele,
Ca să te adun cu ele.

XXXIV

SFINȚIREA CURȚII DE ARGHEȘ

O D A

I.

Românu 'n timpuri de răsboae
Pentru-al-său țarm din moși-strămoși
Vărsà tot sângele-i șiroae,
De se umbria sub nouri roși,
El inclinà mândra sa frunte
Numai la cer, vroind pe loc
Să stee nalt pre cât un munte
Intr'a lui țară și 'ntre foc.

II.

Apoi în timpuri de cădere,
 Cât era cerul ne 'ndurat,
 El sta pe gânduri în durere,
 De mari risipuri rezemat,
 Și ascultă plin de uimire
 Glasul lor tainic șoptitor,
 Ce-i pomenia de-a lui mărire
 Și în trecut și 'n viitor.

III.

Românu 'n timp de resuflare
 Cu al său paloș vitejesc
 Clădiă mult tainice altare
 Sub scutul Domnului ceresc,
 Ca să privească lumi și soare,
 Cum neamul său ș'a lui clădiri
 În veci rămân neperitoare
 Pîntr'ale lumii sguđuiri.

IV.

Cum, de măsura mult măreață
 A numelui ce-a moștenit,
 El sta cu soarta-i față 'n față,
 Ea crâncenă, el neclintit!

Iar când sufla vânt de peire,
Cum el în cale-i falnic stă,
Și pentru-a țării mântuire
Vântul opria și-l înfrunța.

V.

Curte de Argeș! ca și tine
Aproape-a fost el de mormânt,
În ochii L:ftelor streine
Păreați voi șterși de pe pământ,
Dar cât un stâlp e în picioare
Nu cade templul dărâmat,
Și nici-un neam viteaz nu moare
Cât el mai are-un fiu bărbat.

VI.

Un singur om de viață tare
Poartă 'n sân mii de oameni tari,
Precum o ghindă 'n coaje-i are
Un verde codru de stejari.
Iar prin iubirea de moșie
Și prin credința 'n Dumnezeu
Un om plătește cât o mie,
Stăpân pe viitorul său.

VII.

Așa tu, Curte legendară,
Așa tu, drag Român popor,
În cursa soartei mult amară
V'ați dat un sacru ajutor,
Și iată-vă azi iar cu fală
Strălucitori prin har ceresc,
El sub o mantie regală,
Tu sub veșmântul îngeresc.

VIII.

El vine-O! sfântă mânăstire,
Cu brațe pline de cununi,
După trei seculi să te admire
Ca pe-o minune 'ntre minuni.
O! monument, soarta ți-e mare!
Sub neaoș Domn ai fost clădit,
Și 'n mândra-ți nouă realțare
Azi sub un Rege ești sfințit!

IX.

Privește 'n jur, privește 'n zare
Umbrele mari a celor morți,
Care-ți trimit o închinare
De pe-ale vecinicieii porți.

Mărirea ta este deplină,
Geniu a fost meșterul tău,
Ești demn de-o nație creștină,
Ești demn locaș de Dumnezeu!

XXXV

INSCRIȚIE PE UȘA CURȚII DE
ARGEȘ

Eu duc pe cel ce plânge la raiu de mângăere
Pe orb către lumină cerească îl duc eu.
Voi ce intrați aici, goniți ori-ce durere
Și ori-ce disperare lăsați pe pragul meu.

XXXVI

LEGENDA

SFINȚIRII BISERICII DELA CURTEA
DE ARGEȘ

INCHINATĂ MAJESTĂȚILOR LOR
REGELUI CAROL I ȘI REGINEI ELISABETA

12 Octomvrie 1886.

—

I.

Din Moldova cea nurlie,
Din voioasa Oltenie,
Din întreaga Românie,

De prin munți, de pe câmpii,
Din colnice podgorii.
De pe văi cu ape vii,

213.503

Din orașe, de prin sate,
De la schituri depărtate
Și mănăstiri ne 'nchinate,

Au plecat în cete, cete
Nalți flăcăi cu negre plete,
Roiu bălaiu de mândre fete

Și femei cu prunci la țâțai
În catrință, în bondiță,
În cămeșe cu aliță.

Toate sprintene, ochioase,
Strânse 'n fote fluturoase
Și de mijloc mlădioase :

Unele din plaiu călare,
Altele din văi pe care,
Purtând flori, purtând ștergare.

Vin prin șesuri, prin păduri
Sfinți Episcopi în trăsuri,
Iar pe jos, pe bătăture,

Preoți, maice în șaiag,
Slabi călugări cu toiag,
Zile 'ntregi pășind cu drag.

Și din fundul celor munți
Trec prin ape fără punți
Albi mocani pe cai mărunți,

Vîn pe drumuri juni ostași,
Dorobanți și călărași,
Ageri, neaoși vulturași.

Toți în șiruri lungi, grămadă,
Și în haine de paradă,
Ochilor întinzând nadă.

Gloata 'ntreagă se adună.
Câmpu 'n lung și 'n lat răsună
Sgomotos, de voe bună,

Căci ea merge-atrasă 'n zare
De-o lumină, ce apare
Pe sub ceruri mare, mare,

Cum mergeau neobosit
Cei trei crai din răsărit
Spre luceafărul slăvit,

Ca să 'nchine fruntea lor
Unui fraget pruncușor,
Lumilor mântuitor !

II.

Dar ce este-acea lumină ?
O biserică creștină
Ridicată din ruină !

Domnul Negoe-a clădit-o,
Timpul crunt a risipit-o,
Carol Rege-a re'noit-o.

Ș'acea lume în pornire
Pasă vesel s'o admire
In cereasca-i strălucire.

Iată lângă ea sosită,
Imprejuru-i grămădită,
De podoaba sa uimită,

Căci, în câmp din nouă lucrată,
Pare-o sculă nestimată
Pe pământ din cer picată.

Cu măestrelor-i cioplele,
Cu-a ei turle învârtele,
Care-atrag ochii la ele,

Și cu sfânta armonie,
Ce din sânul-i lin adie
Sub nălțimea albăstrie...

Lumea stă ascultătoare.
Bolta e răsunătoare
De cântări pătrunzătoare,

Ce'n văzduh se împreună
Cu svon lung de tun, ce tună,
Și de clopot care sună.

Dar tăcere!.. de odată
În mulțimea 'nfiorată
Resuflarea stă curmată.

Inimile bat mai tare,
Bătrâni, tineri, fie-care
Mai pătruns, mai viu tresare...

Ce să fie?.. pe-ori ce munte
Țipă vulturi, șoimi de frunte,
Sboară umbre mari, cărunte.

Ori-ce frunză re'nverzește,
Ori-ce râu apele-și crește,
Ori-ce pom din nou rodește!

Insuși soarele 'n splendoare,
Sol trimis la sărbătoare,
E mai nou, mai splendid soare...

Taina este săvârșită!..
Ascultați!.. lavra sfințită
Zice lumii pironită :

„Voi ce 'n viață vă luptați,
„Voi ce raiul căutați,
„Sănu-mi e deschis, intrați!

„Eu sânt mana mângăerii!
„Eu sânt balsamul durerii!
„Eu sunt cumpăna puterii!

III.

Preoțimea toat' afară
In veșminte, în tiară,
Se înșir' acum pe scară.

Jos, în curte oameni mii,
Și neveste și copii
Se îndeasă'n straturi vii,

Ca să vadă în lumină
Sus, drept ușa cea divină,
Pe-a lor Rege și Regină.

Iată-i!.. El în capul scării,
Stă purtând odorul țării,
Paloșul neatârării!

Ea, pe fruntea Sa Domnească
Purtând nu stema regească,
Ci marama țărănească!

Și pe boiu frumos, cu fală,
Fota cea națională,
Ca o mantie regală !

„Ian priviți !.. strigă mulțimea,
„Cum a înfrățit mărimea
„Ș'al Ei tron cu țărâtimea.

„Ea-i de noi !.. A noastră este !
„Parcă-i Zâna din Poveste !"
Zic copile și neveste.

Și cu toate, mii și sute,
In dorința lor perdute,
Ar vrea mâna-i s'o sărute.

Dar un semn Regele face...
Și pe loc poporu 'n pace,
Nemișcat, se'nclină, tace.

Regele cu glasul tare
Li grăește de altare
Și de-a legii respectare.

In cuvinte cumpănite,
Din tot sufletu-l pornite,
Cu măreț avânt rostite,

El îi spune 'n graiu de Rege:
*„Că Moșie, Domn și Lege
„Trebui strâns ca să se lege!*

*„Că credința 'n Dumnezeu
„Pune sfântul scut al său
„Intre bine și 'ntre rău!*

Iar pe când glasul-i tot crește,
Bolta sfântă-l însoțește
C'un răsunet, ce uimește.

Și-ai zidirii porumbei
Freamăt fac din clopoței,
Ca un sbor de îngerei.

Ura'n ceruri se ridică
Ceru 'n două se despică,
Ploi de raze din el pică,

Și, ferice, tot poporul,
După cum îl duce dorul,
Vede'n față-i viitorul!

IV.

O! moment de re'nviere!
Ămintirea-i nu va pierе
Cât va sta crucea'n putere!

Căci avut-a marturi mari
Vechii ctitori legendari,
Munții, codrii de stejari,

Și bătrânul Argeș, care
Duce=va astă serbare
Dintr'o zare'n altă zare!...

Fost=am încă și eu față,
Și pe turla cea măreață
Ăm zărit cinci umbre'n viață.

Una blând a cuvântat:
„Neagoe, al meu bărbat.
„Fie Domnul lăudat!

„Sfânta noastră Mânăstire,
„Și a noastră pomenire
„Scoase sânt de la peire!”

Alta zise cu oftare :
„O! Manole, meșter mare,
„Azi e ziua de scăpare!

„După veacuri de urgie,
„Am eșit din temelie
„Eu, sârmana ta soție,

„Și'ncetat-am de-a mai plânge,
„De-a mai zice : crunt mă frânge
„Zidul tău, care mă strânge!

„Azi în locu-mi, spre'ntărire
„Pentru falnica-ți zidire,
„O regină cu iubire

„Pe altar prinos depune
„Carta Sa de rugăciune,
„Ce-o s'aducă zile bune.

„Toată scrisă, zugrăvită,
„Și de mâna Ei slăvită,
,Cu minuni împodobită.

„Aibă trai ca gândul Său,...
„Eu cu pruncușorul meu,
„Sbor în cer la Dumnezeu!“

Ast-fel umbrele șoptiau
La popor cu drag priviau,
Ochii lor se 'nveseliau,

Apoi tainic cu zbor lin
Dispăru=au în senin
Ca nn vis, ca un suspin.

Iar în urmă-le, în soare,
A rămas strălucitoare
Lavra 'n veci neperitoare!

XXXVII

Ț A R A

Din umbra deas'a norului
Intîns de țări străine,
Cu aripile dorului
Voios reviu la tine,

O! cuib a fericirilor!
O! țară luminoasă t
Comoar'a nălucirilor,
Grădina mea trumoasă,

Ș'avântul tinereților
Ce 'n sânu-mi se trezește.
Prin lumile poezilor
Sburând mă rătăcește.

Prin farmecul avântului,
Tot ce sub ochi răsare
In Poalele pământului,
Mai drăgălaș îmi pare.

Intinderea câmpiilor
In zări mai lin se pierde,
Mai dulce-i rodul viilor,
Verdeața, e mai verde.

Mai naltă sunt nălțimile
Mai cald e mândrul soare,
Mai limpezi limpezimile
De râuri și izvoare.

Iar fetele cu florile
Mai viu rid între ele.
Ți spun privighetorile
Mai tainic vers la stele.

Aice-i țara basmelor,
Ce'ngân'a noastră minte
Prin farmecul fantasmelor
Din timpuri de mai'nainte,

Aice'i vestea Doamnelor
Din lumea legendară
Și'a prelungiri toamnelor
Sub cer de primăvară.

Aici țara plăcerilor
Și-a doinelor de jale,
Ce'n liniștirea serilor
Te țin uimit în cale.

Aici cu lăcrimioarele
Bujori se prind în horă.
Aice însuși soarele
Are între flori o soră.

Și'n stâncile Carpaților
Cresc pasări năzdrăvane.
Și'n sufletul bărbaților
Mândriile romane.

O! gură dulce-a raiului,
Tu dai prin o zâmbire
Și fericire traiului,
Și morții fericire.

Luceferi eterului
Rivnind privesc la tine,
Și toți îngerii cerului
Te-au îndrăgit ca mine.

Mircești, Septemvrie 1886

XXXVIII

DOMNULUI ȘI DOAMNEI
JACQUES LAHOVARY

23 Iunie 1887

Căsătoria este poemul fericirii
Compus din două inimi cu drag împreunate
Ce'n sinul armoniei și'n farmecul iubirii
Undesc comoara dulce de cânturi ispirate.

Din ele fie-care aduce partea-i dreaptă
De splendide imagini, de strofe-armonioase :
Iubitul, cumpănirea, puterea înțeleaptă,
Iubita, încântarea simțirilor duiioase.

Voi, favoriți ai soartei, ce'n astă zj cu soare
Incepeți a compune poemul căsniciei,
V'a inzestrat natura cu toate-a ei odoare,
Ca să intrați ferice în templul armoniei.

Deci, mână 'n mână, veseli, cu inimi alipite,
Pășiți cântând pe calea ce vouă se deschide
Veți fi urmați de-a noastre urări nedăspărțite
Sub cerul lin, albastru și care vă surâde.

Paris

XXXIX

P O D U L ¹⁾

SCRIS PENTRU MARGARETA când va fi mare

Pe podul unui vas feeric
Cu forma de castel bogat,
Ce strălucește 'n întuneric
Fantastic, vesel luminat,

---

¹⁾ Un mare balcon din castelul Peleş.

Și care poartă drept catarguri
Trei turnuri nalte, ce plutesc
Sub vastele albastre larguri
Ale Oceanului ceresc,

Mă primblu'n ora dimineții
La soarele dismerdător,
Ca 'n timpul dulce al tinereții,
Ca'n timpul meu de călător,
Și, fărmeccat de-o nălucire,
Imi pare că dalbul palat
Se mișcă 'n iină lenevire
Prin lumile ce le-am visat.

Mă duce la frumoase maluri.
Umbrite de verzi palmieri
Și 'ncinse cu-aurite valuri
Sub auriri de primăveri.
Mă duce'n India brahmină,
In raiul de la Taiti,
In care veșnica lumină
Indeamnă veșnic de-a iubi.

El mai cu seamă se 'ndreptează,
Unindu-se cu gândul meu,
Spre o țară mândră și vitează
Și mare cât numele tău,

Spre-o Românie viitoare,
Pe-al cărei cer nemărginit
Să nu apne scumpul soare...
Dar în ce vis m'am adâncit?

O! Margareta cu drag nume,
Cu mine vină sus pe pod,
Ca să culegem de prin lume
Al veseliei dulce rod,
Cântând vom trece împreună
Pe lângă plaiuri îngerești,
Și eu sub razele de lună
Ți-oiu spune splendide povești.

Ne vom opri la cea minune
Din marea dela Ceilan,
Vom trece-apoi în reprejune
Strâmtura dela Magelan,
Și te-oiu conduce zimbitoare
La radiosul paradis,
Prin care 'n noaptea visătoare
Se rătăcește al tău vis;

La insula ce se încinge
De-un brâu de flori, apărător,
De care veșnic nu s'atinge
Nici o durere în al ei sbor;

La țărmul unds-s păsărele,
Soli drăgălași de fericiri,
Ce poartă în pliscul lor inele,
Inele pentru logodiri.

Castelul Peleş, Noemvre, 1887.

XL

DOUĂ ROMANȚE

—

I.

De-aș fi'n a tinereții floare,
Când toate zilele sânt bune,
Pe când din inima cu scare
In veci lumina nu apune,
Multe-aș aveà în taina'a-ți spune,
Ca să devii tu gânditoare.

De-ași fi ce-am fost pe lume-odată
 Privind în față-mi viitorul,
 Când mă'ndrăgeam de ori-ce fată,
 Ce-mi părea soră cu amorul,
 Aș deștepta în tine dorul
 Cu-a mea cântare infocată.

Dar nu-s în floarea tinereții
 Și nu'ndrăsnesc nimic a-ți zice.
 Mergi dar, copilă, în calea vieții,
 Întâmpinând zâmbiri amice,
 Eu te-oiu privi tăcut, ferice,
 Răpit de farmecul frumsetii.

Și însă'n piept am o comoară
 De tinereți și de simțire.
 O! timp voios de-odinioară,
 Te-ai dus lăsându-mă'n jălire.
 Adio visuri de iubire,
 Rămâne dorul, timpul sboară!

II

Natura de minunt e plină,
 Dar când în cer nu e lumină,

In umbră zace nevăzută,
Inima mea cu-a ei comoare,
Lipsită de-al juniei soare
In sânul meu zace perdută.

Ah! dacă' ai vrea să ai tu parte...
Dar ce zic? timpul ne desparte,
Tu ești'n zori eu în plecare,
A zorilor vie lucire
Nu poate s'aibă întâlnire
Cu-amurgul palid, ce dispare...

XLI

ZILELE BABEI

—

Cât a fost iarna de lungă,
A ținut soarele strâns
Sub al ei cojoc încins,
Crivățul să nu-l ajungă,
Nici să fie'n față nins.

Iată sora ei mezină'
Dokia, l-a îndrăgit
Și la rându-i a vrăjit,
Ca s'atrag'a lui lumină.
Lângă sânul ei sbârcit.

Și sub cortul ei de gheață,
Unde tremură mereu,
Ține-acum odorul său,
Dulcele izvor de viață,
Zimbetul lui Dumnezeu.

Îl sărută, îl dismeardă
Ziua, noaptea, ne'ncetat
Ca pe-un mire descântat,
Și se teme să nu-l peardă
Dela ochiu-i degerat.

Bietul soare'n fărmeccare
Perde lustru-i aurit
Sub răsufllul ei cumplit,
El pe lume nu mai are
Nici Apus nici Răsărit.

Iar în lipsa lui, pământul
Zace'n triste amorțiri,
Bântuit de vijeliri;
Căci ferească Domnul sfântul
De-ale Babelor iubiri.

La răsufnul lor de-odată
Tot ce-i verde, înflorit,
Cade, moare veștejit.
Turba lor e ne'mpăcată.
Dorul lor nemblânzit.

Ele știu să'ncurce firul
Feți-frumoșilor pe plac.
Știu să schimbe pentru leac
Chiar în brustur trandafirul
Și sticlețu'n liliac.

Iată, mări, însă iată
Că'ntr'o zi spre Răsărit
Mândrul soare a zărit
O frumoasă, vie fată,
Pe un plaiu reinverzit,

Erà dulcea Primăvară,
Rumeioară ca un frag,
Scump odor și lumii drag,
Care-acum eșise-afară
Din lăuntru' unui fag.

Brîndușică zâmbitoare
Și cu mersul legănat,
Pe sub cer 'n seninat
Ea părea așteptătoare
De un mire mult visat.

Căci pe inima-i fecioară
Purtă 'n sânu-i mii de flori,
Și-adăstă 'n ferbinți fiori
Să inchine-a ei comoară
Impăratului din Zori.

Cum o vede, se aprinde
Soarele re'ntinerit,
Sboară 'n cerul părăsit
Și cu razele-i cuprinde
Tânărul odor iubit.

Pe loc omul re'nviează,
Apa curge șopotind,
Cuibul rîde ciripind,
Lumea se desmormântează
Și renaște inflorind.

Iară Baba prin răstoace
Ca o ciumă alergând,
Văetându-se plângând,
Scutur' ale ei cojoace,
Când cu ploae, când ningând.

În bordeiu, în casă, 'n șatră
Ea pătrunde șuerând,
Inimile 'nfiorând,
Spulberă cenușa 'n vatră,
Apoi ese 'n câmp urlând.

Ea furtunile stârnește,
Intinzând pe câmpul gol
Al troenilor nămol,
Prin văzduh o cârâește
De corbi negri negrul stol.

Ea din fugă se anină
De sărmanii călători,
Inghetați, rătăcitori,
Smulge tufe din tulpină
Și le-asvârlă până 'n nori.

Ea pe vite le chircește
Și grăuntele de an
Incolțit îl seacă 'n lan,
Și cocorii rătăcește
Pe cerescul ocean.

Nouă nopți și nouă zile
Din suspin ea naște vânt
Și blăstemuri din cuvânt,
Vrând pe ori și ce copile
Să le-ascundă sub pământ.

Lumea tremură și zice:
„Babă, strechie de dor,
„Duce-te-ai într'un picior,
„Val-vârtej, de pe aice,
„Până 'n iadul arzător,

„Duce-te-ai în calea oarbă,
„Alungată de-un cocoș,
„Până 'n fund la mărul roș,
„Și pământul să te soarbă
„Fără giulgiu, fără coș”.

Baba cată 'n sus la soare,
Ea îl vede zâmbitor
Lângă scumpul lui odor,
Țipă, cade și 'n loc moare
Pân' la anul viitor.

Veselie! re'nviere!
Mugurii se desvelesc,
Gândăceii se ivesc,
Roiurile adună miere,
Inimile se pândesc.

XLII

FLUERUL

In poiana verde am găsit un fluer
Și i-am zis în treacăt: O! fluer pierdut,
Ai avut odată mult maestru șuer
Care uimiă lumea, și-acum ești tăcut,

Astfel și poetul, viu în tinerețe,
Gingaș, cu iubire, dulce a cântat,
Dar i-a plecat fruntea trista bătrânețe
Și i s'a stins glasul, și-a rămas uitat.

Fluerul răspunse : Frate, frăţioare,
A sosit amurgul, jalea ne-a cuprins,
Dar a noastră soartă e mulţămitoare
Am cântat o doină şi e de ajuns.

Castel Peleş, 1888.

*

Autorul a scris această poezie, cu însemnate deosebiri şi în albumul D-şoarei E. Văcărescu, cu titlu „Pentru ce nu mai cânt ?” având aceeaşi dată: *Castel Peleş 1888.*

XLIII

CREANGA DE STEJAR

DEDICATĂ D-LUI DE BERLUC PERUZIS

Creangă mică și uscată
De pe valul Dunărean!
Ești merit'a fi 'necată
În al mărilor noean?
Tu plutești, dar tot spre vale
Te împinge cruntul val...
Cine te-a oprì din cale
Și te-a scoate iar la mal?

Spune-mi care-i al tău nume?
Unde mergi? de unde vii?
Ești tu moartă 'n astă lume?
Mai faci parte dintre vii?
Spune-mi: Crivățul ernatic
Smulsu-te-au cu brațul lui
De pe-un pom uscat, sălbatic,
Să te-arunce valului?

Vulturul cel gol pe frunte,
Cel cu ochi fulgerători
Dusu-te-a în vârf de munte
Să-și dureze cuib sub nori?
Fulgerul trăsni-au oare
Cuibul lângă cer durat
Și 'n a Dunării vulvoare
Din văzduh te-a aruncat?

Vai! sărmană creangă mică,
Eu la tine când privesc,
Inima mi se despică
Și te plâng și te jălesc.
Tristă e a ta menire!
Cel balaur Dunărean
Te conduce la peire
In al mărilor noean!

— Să n'ai grije de-a mea soartă!
Eu sânt mică, dar nu pier,
Dunărea pe sân mă poartă.
Dar plutesc cătând la cer,
Mulți au vrut a mă culege
Și-a mă arde!... In zadar.
Sânt odraslă eu de Rege,
Căci sânt viță de stejar.

In curînd voiu prinde viață,
Pe-acest mal voiu răsări,
Și cu-a mea umbră măreață
Lumea 'ntreagă voiu umbri.
Voiu privi peste-orizonturi
Cu-ai meu văz împărătesc,
Căci din lemnul meu fac tronuri
Și am nume românesc.

XLIV

DOMNIȘOAREI LILA WHITE

TRIMIS LA CONSTANTINOPOL

Nor de argint, ce treci sub cer
Peste-a munților nălțime
Și dispari cu-al tău mister
În a zării albăstrime,
Sborul tău îl îndreptează
Spre poeticul Bosfor,
Unde Lila blând visează
Visul cel fermecător.

Du-i partumul de iubire
Ce-i trimit a ei surori,
Ca o dulce amintire
De-ale țării mândre flori.
Și-apoi iar te 'naripează
Ca s'aduci în ochii mei
De la soare-o dulce rază
Și zâmbirea dulce-a ei.

XLV

CICLONUL

Lunca mie drăgălașă, de-a mea inimă cântată,
Eri frumoasă și 'nflorită, astăzi zace inundată,

Căci Siretul, mire barbar, de iubirea lui aprins,
În a sale brațe crunte a răpit-o și cuprins.

Dragă luncă! Iarba-ți verde și a florilor comoară
Dispărut au sub potopul ce din treacăt le omoară,

Apele mereu se sue, toate pasările 'n sbor
Țipă jalnic, îngrozite pentru cuiburile lor.

Dar o și mai cruntă spaimă, dar o cumpănă mai
[mare
Le așteaptă, vai de ele ! după crunta inundare.

Un ciclon din zarea neagră, plin de fulgeri
[trăsnetori,
Vine, vâjje și urlă, aducând troeni de nori,

Peste luncă se abate, darmă, sfarmă 'ntr'o clipală
Nalți stejari trecuți prin seculi, cu-a lor frunte
[triumfală,

Și rastoarnă urieșii pe-a lor dese seminții,
Eri vioae 'n a lor umbră, azi ucise 'n vijelii.

Trist tablou de pustiire ! Sub a cerului urgie
Biata luncă geme, luptă în grozavă agonie

Și aduce'n triste gânduri pe tot omul simțitor,
Când privește cum giganti se răstoarnă de ușor !..

Din ei unul, mai de-oparte, fulgerat de-a drept
[în frunte
Are-o creangă ruptă, verde, ce pe apă face
[punte.

Ea se clatină în aer, legănând un cuib duios,
Unde patru păsărele cântă lin, armonios.

Pe sub el, îngrozitoare, valurile clocotesc,
Printre crengi se sue șerpîi, tunetele sus trăsnesc.

Însă cuibul n'are grijă, căci un cuib e o cetate.
Are-un înger ce-l păzește de stihiiile turbate.

Și prin aspra vâjâire a cumplitelor vântoase
Către ceruri se înalță glasuri dulci, melodioase.

Mircești

XLVI

O SGĚFIRLIE URIAȘĂ

Nălțimea efemeră la care ai ajuns
Te face a te crede cu mir pe frunte uns,
Și 'nțepenindu-ți gâtul, umflându-te în pene
Și ridicând spre timple părechea-ți de sprâncene,
Privești la omenire cu ochi fără scânteii
Ca la un cârd nemernic de proști și de pigmei.
Tu zici cu îngâmfare: „Puterile devine
„Creat-au lumea 'treagă în șapte zile pline,
„Dar au avut nevoie de mii și mii de ani
„Să umple scăfârliami cu crieri năsdraveni.

„Un ocean de planuri imens reformatoare
„Se sbate 'n sgomot mare sub fruntea-mi gân-
ditoare,

Ș'adese-ori frățește eu zic lui Dumnezeu:
„Când îi re'ncepe lumea s'o dregi pe planul meu,
„Și ast-fel, numai ast-fel, se va vedeà cât bine
„Poți face omenirii, unindu-te cu mine. »
Zic, însă nu m'ascultă, și totul merge rău.
O singură speranță rămâne lumii: *Eu!*

XLVII

PLUGUL BLESTEMAT

Vecină cu moșia bogată și domnească
Se'ntinde o câmpie mănoasă rezeșească,
Pe care o pândește avanul Domnitor
Cu poftă nesățioasă, cu ochiu adunător.
El vrea ca să-și cârpească hlamida aurită
Cu zdreanța sărăcimii de veacuri moștenită,
Dar nu vrea răzășimea să-i vindă-al său ogor,
Căci e legat prin sânge pământul de popor.
„Nu vrea?.. Răcnește Vodă... Prostimea înțețită
„Ridică azi din țernă ființa-i umilită
„Și îndrăznește-a-și pune voința 'n fața mea ?
„Să afle dar ce-i vrerea atunci când Domnul
[vrea! 1)

---

1) Vodă Mihail Sturdza

A doua zi o ceată de mulți neferi călare,
 Inconjurând pe Vodă, pășesc peste hotare
 Și ca să trag' o brazdă aduc un mare plug.
 Unealtă de hrăpire, cu șase boi în jug...
 Câmpia năvălită lucește verde 'n soare,
 Dar un fior pătrunde 'n ori-ce fir și floare,
 Și via ciocârlie cântarea și-a curmat,
 Și zarea se 'nvelește c'un nor întunecat.

Din capătul câmpiei începe plugul rece
 Să tragă brazda neagră pe locul unde trece
 Și pajiștea atinsă greu geme ne'ncetat
 De-a fi 'njumătățită prin fierul blestemat.
 Văzduhul se resună de strigăte de ură
 Și plugul lasă 'n urmă-i, în verdea bătătură,
 O rană lungă, largă din care amărât
 Se 'naltă 'n cer blestemul pământului răpit.

Și tot înaintează plugarii. . când de-odată
 O falnică Româncă în cale se arată,
 Frumoasă, tristă, 'naltă, pe frunte cu ștergar
 Și c'un pruncuț la sânu-i, pășind măreț și rar.
 Ea vine și în față cu boii se oprește,
 Din ochi aruncă fulgeri, apoi așa grăește:
 „Vrei să ne prăzi tu, Vodă, avutul strămoșesc?
 „A! dacă tu nu ai teamă de trăsnetul ceresc,

„Na! zi să treacă plugul pe-al meu copil din fașă,
„Ca să-ți rămâe'n lume pomină ucigașă.“
Ea zice și depune odorul-i lângă boi.
Minune!... Cei din frunte, plăvanii amândoi,
Cu ochi plinil de blândețe pe dânsul capul pleacă,
Il miroase; el râde și ei nu vor să treacă.

„In lături!“ strigă Vodă, și glasul-i răgușit
Se pare de păcatul-i în piept înădușit;
Iar falnică Româncă pe sânul-i alb crucește
A sale brațe albe, obrazul-i desvelește
Ș'adaoge'n glas tare: „Mai bine mort de mic
„De cât s'ajungă'n lume prin tine un calic.
„Dă! trage brazdă, feară, și'ngroapă la olaltă,
„Alături cu pruncul, mândria-ta înaltă!“

Năprasnic atunci Vodă c'un biciu cumplit de foc
Lovește'n boi să-i mae, dar boii stau pe loc
Ș'acoperă copilul cu-o caldă înfășare
Prin aburii ce ese din deasa lor suflare,
Și ciocârliia 'ncepe cântările-a-și urmă
Și mama în uimire 'ncepe-a lăcrimă.

„Muere! strigă Vodă turbat, schimbat în feară,
„Peri deci și tu pe brazdă și șincul fraged peară!“

Nebun el se repede, dar n'a făcut doi pași,
Și iată că tufarii se mișcă a vrăjmași,
Și iată că s'aude un glas de răsbunare,
Și iată că se vede o gloată 'n fuga mare,
Venind cum vine zmeul pe aripa de vânt,
Cu-o falcă sus în ceruri și alta pe pământ.

Rezeștii sânt, rezeștii!... Fugiți, pereți cu toții.
Păcatul vă ajunge, neferi și Domn, voi hoții!
Rezeșii în urgie s'apropie de voi
Ca să vă pue 'n juguri, să dați plugu' napoi,
• • • • •
Dispar în clipă hoții și zarea se deschide,
Și gloata strigă: „Oarba!“... și copilașul rîde.

XLVIII

LEGENDA CRINULUI

O rază răslățită de soarele apus
Se 'ntârziase 'n cale-i făr'a privi pe sus
Și nu știa, sărmana, cum, unde să apuce,
Să scape de-ale nopții fățarnice năluce.

În fuga-i spăimântată, de arbori se lovia.
Lucirea-i sclinteindă o clipă se ivia
Pe câmpuri, văi și dealuri, pe ape curgătoare
Și se pierdea în umbră sclipind tremurătoare.

Se'ntârziase!... fapta-i erà de neiertat,
Căci soarele plecase pe frunte-i nourat;
Dar cum să nu 'ntârzie, când ea fu ocupată
Din zori să încâlzească un mic mormânt de fată?

Mormântul erà umed ș'un glas de ingerel,
Slab, plângător, mult jalnic eșia gemând din el,
Zicând? «O! mamă, e frig, peptul mă doare,
«Nu mă lăsa!...» Și raza uitase mândrul"soare.

Acum ea rătăcise în sboru-i sfiicios
Pe-un câmp întins sălbatic, pustiu și năsipos,
În care, singurică, o frunză veștejită
Venia de vânt adusă din zarea înegrită.

Lumina, radioasă, ca visul de noroc,
S'apropie de frunza oprit' acum pe loc,
Și rapide ca gândul în sânul ei pătrunde,
Se face ghem de aur, de noapte se ascunde.

De-odată, la căldura din oaspele-i ceresc,
Prin frunză trec ferbinte fiori ce-o înverzesc.
Ea prinde graiu și suflet și razei blânde zice:
«Tu, fulg de soare, noaptea cum te găsești aice?

„Ah! îi răspunde raza, rămas-am pe pământ,
„Lipită până 'n seară de-un mic duios mormânt,
„In care-o copiliță, sub piatră nădușită,
„Suspină trist și cheamă pe maica ei cernită”.

— „O știi!... eu făceam parte din pătura de flori
„Depusă pe-a ei raclă de scumpele-i surori,
„Sub lacrimile mamei uscatu-m'am în clipă
„Și m'a adus aice un vânt pe-a lui aripă.

„Vai! iată-ne-amândouă pierdute în pustiu
„Ca drăgălașul înger ce zace în sicriu,
„Dar s'așteptăm aice voiosul fapt al zilei,
„Fiind insufleteite de sufletul copilei”.

Șoptind în întuneric plăpânde-au adormit.
O rouă, mană sfântă, din ceruri le-a stropit.
Și 'n loc de-o frunză neagră și de o rază albă
A doua zi crescut-a un crin cu fruntea dalbă.

Așa se nasc pe lume minunile de flori.
In ele reinvie copiii zâmbitori,
Dar nime nu pricepe mai bine-a lor mistere
Ca inima de mamă, dorită și stinghere!

XLIX

IMN CĂTRE SOARE

O! Soare, Creatorul, când de pe tronul său
Ți-a zis să fii, vrând lumii să dea supremul bine,
Atunci el cu mândrie s'a oglindit în tine
Și chipu-i sfânt rămas-a în veci pe discul tău.

Atunci o liniștire profundă s'a lățit
Pe neagra frământare ce clocotea în haos,
Și lumile gustat-au întâiul lor repaos,
Și cea întâi zâmbire sub ceruri s'a ivit.

Atunci o armonie sublimă la auz
Ești din a ta harpă cu strunele de rază
Și 'n noapte-i Universul fu vesel ca să vadă
Pe calea vecinicii eternu-i călăuz.

O! soare fără umbră, o! splendide izvor
De viață, de rodire, de cânt și de credință,
Prin tine se afirmă înalta Provedință,
Din tine-a plecat sborul ceresului amor.

Tu geniului falnic dai aripi și cununi,
Tu omului ce moare însufli dor de zile,
Tu dai un dulce farmec la flori și la copile,
Ce sânt a tale fiice, minune 'ntre minuni.

A tale zori sânt dalbe, măreț al tău apus.
Pășind cu maiestate în calea-ți ideală,
Formezi o luminoasă arcadă triumfală,
Prin care omenirea zărește Domnul sus.

Din toți nenorociții, cel mai nenorocit
E oibul, ce nu vede sublima ta splendoare.
Din toți, cel mai cu parte și cel mai fericit
E vulturul, ce poate să te aținte, o! soare.

Eu, mic atom, în lume pierdut, neînsemnat,
Te port în al meu suflet cu 'ntreaga ta mărire,
Căci vecinic el se 'nalță spre tine 'n strălucire,
Ca razele-ți la euibul de unde au plecat.

În tine, cred o! soare, de tine=mi este dor,
Prin tine cunoscut=am văpăile iubirii,
Cu tine=am fost tovarăș pe calea fericirii,
În tine=am sorbit viața, în tine vreau să mor!

L

S O A R E L E

⟨FRAGMENT⟩

O! soare! veselie, viață, 'ntinerire!
A lumilor podoabă, a cerului zâmbire!
Destinzător fereie de aripi sburătoare,
Deschizător maestru de glasuri cântătoare,
Alungător de visuri, de griji, de gânduri rele,
Absorbitor de umbre, culegător de stele,
Ochiu splendid, care 'n tine oglinzi întreaga lume,
Ador a ta lumină, mă 'nchin la al tău nume,
Și simt că fără de tine tot omul în orbire
Lipsit ar fi de zile, lipsit de fericire!...

• • • • •

LI

PE UN ALBUM

Pâcla deasă 'mbrobodește munții nalți, plini
[de verdeață,
Ș'a lor frunte le re-apare albă 'n fapt de
[dimineață.
Astfel crâncena durere, pe-un cap tânăr când
[s'apasă,
Intr'o clipă strivitoare cu păr alb în urmă-l lasă.

O cruzime-a pătimirii !... mâna ta distrugătoare
Pare-a stinge focu 'n inimi ș'al vieții falnic soare,
Dar acel ce are parte de avântul poeziei
Poartă 'n veci arzând în suflet viul soare al juniei.

Fie capul n'ns de vreme, gândul fierbe, odrăslește
Ca brândușa nădușită sub zăpada ce-o 'nvelește.
Vie-o rază de iubire, vie-un vânt de primăvară,
Ca prin farmec geniu, floare, din morminte
[es afară,

El cu foc mai dulce cântă, reintrat în viață nouă,
Ea mai vesel strălucește în lumină și sub rouă,
Căci durerea ca și iarna au meniri re'nvietoare:
Iarna scoate flori, durerea cântece pătrunzătoare.

LII

FLORILE DE LA SINAIA

Pe costișul înverzit
Mii de flori au răsărit,
Și se 'nalță pe picioare
Ca să vadă ziua 'n soare,
Prin fereastra din Castel,
Unde sboar' un fluturel,
Pe regina lor iubită
Și de-abia întrezărită,
Vreau să aflu cele flori
Ce urzește Ea din zori?

Ce lucrează, cum lucrează
Pân' ce noaptea se 'nstelează?...
Statul lor însă-i prea mic
Și nu văd ele nimic.
Triste-atunci, ca vai de ele,
De-a fi scule mărunțele,
Roagă fluturul ușor
Să 'mplinească dorul lor.
El de geam se și lipește,
Și privind, așa grăește :

„Sorioane, v'adunați
„Și cu drag mă ascultați.
„Dalba noastră de Regină,
„Cărei Peleşul se 'nchină,
„Cântă, scrie, sau citește,
„Sau maestru zugrăvește
„Intr'un cuib de adăpost,
„Cum nu este, nici a fost,
„Unde artele frumoase
„Prin obiecte prețioase
„Incadrează minunat
„Capul Ei încoronat.
„Imprejuru-i stau grupate
„Copilițe alintate,
„Râzătoare, cu ochi vii,
„Ce se 'ntrec în veselii.

„Una versuri recitează,
„Alta 'n catifea brodează,
„Alta joacă din clavier,
„Alta-și pune-uu trandafir.
„Și Regina câte-odată,
„De-a lor freamăt încântată,
„Se trezește ca din vis
„Și cu dânsule 'ntr'un ris
„Lasă mintea-i gânditoare
„Pe pământ să se coboare.
„Dar tăceți, nici mai șoptiți,
„Nici chiar frunzele clintiți,
„Căci Regina 'ncet se lasă
„Pe o pernă de mătăasă,
„Ca să guste-un somn ușor,
„Păstrând chipu-i zâmbitor.
„Ochii ei se 'nchid în clipă,
„Cum își strânge-a lui aripă
„Fluturașul din senin,
„Când se pune pe un crin.
„Somnul ei e drăgălaș
„Ca de fraged copilaș
„Legănat sub o maramă
„Pe sân alb duios de mamă,
„Și 'mprejur de capul său
„Fac un splendid curcubeu

„Mii de visuri îngerești,
„Care vin din lumi cerești“.

Floricelele uimite
Stau tăcute, liniștite,
Și cu toate într'un gând
Zic în cor și zic pe rînd :

„Fie-i ziua, ca și fața,
„Ca și vara cu verdeța !
„Fie-i somnul dulce, lin,
„Ca și sufletu-i divin !

LIII

IARNA LA SINAIA

Prin a negurilor sită de cu noapte iarna cerne,
Și pe dealuri și pe câmpuri un giulgi alb și trist
[așterne.

Unde-a fost verdeață dragă, unde-a fost viață
[cu flori
Zace moartea înghețată, trece vișor de fiori.

Insuși soarele, iubitul, de mâhnire se pătrunde,
Și, ca să n'o vadă, fuge și departe se ascunde.

Vai! ce-o să devie lumea, sub acest cumplit
[troian,
Ce lungeste ziua 'n veacuri de urât și de alean?

În zadar jălește omul încântările naturii,
Sbor de paseri, curs de ape, mângâerile căldurii,

Iarna, baba pismătară de-ale lumii veselii,
Vrea să stingă de sub ceruri și lumini și armonii.

Însă mintea-i e tâmpită de a grijilor povară,
A uitat, din fericire, că frumoasa primăvară

S'a retras cu tot avurul mândrei sale tinereți
Pe obraze de copile și în suflet de poeți.

Străluciți cu-al vostru farmec, voi ființi în-
[cântătoare,
Și prin ochii voștri veseli cerneți razele de soare,

Acordați a voastre lire, fii ai cerului senin,
Și schimbați în ciuda ternii fulgii albi în flori
[de crin.

Imprejur de-aaceastă masă, unde seara se adună,
 Uitănd lumea, noi să rîdem să cântăm cu voce
 [bună,

Făr' a mai privi fereastra, după care tremurînd
 Iarna stă și ne pîndește ca o feară, cu rău gând.

Ea de nunta sa cu gerul cojoc alb și-a pus pe
 [spate,
 Dar, de hîdă ce-i, o latră cîinii spăriați de sate,

S'o alunge umilită peste nouă țări și mări,
 Mult departe de castelul ce răsună de cântări.

Iar de va cercă la anul pe la noi să vie iară,
 S'o primim ca și acuma cu a rîsului fanfară.

LIV

BALADA PELEȘULUI

I

Plânge Prahova de vale
Și se vaetă mereu,
Tot ducând în a sa cale
Dorul Peleşului său.
Tulburată se repede,
Vrând de stânci a se isbi,
Căci cu dânsa nu-l mai vede
Râvnitor de-a se iubi.

De când apa curgătoare
 Şi cu soarele ceresc
 Au menit « 'nvietoare
 Pentru sânul pământesc,
 Dându-i viaţă şi rodire,
 Veselie şi noroc,
 Ea, prin dulce răcorire,
 El, prin razele-i de foc.

Peleşul cu stemă 'n frunte
 Şi 'n vestminte de cristal
 Venià zilic de la munte,
 Peste maluri dând năval,
 Şi toţi brazii, în mirare
 De-a-l vedeà clototitor,
 Fremătau cu întrebare:
 Unde-l duce viul dor?

El sbură cum gândul sboară
 Prin sălbătice păduri,
 Locuite-odinioară
 De urşi mari, de mari vulturi,
 Şi mergeà ca să se culce,
 Plin de viaţă, fericit,
 Pe al Prahovei sân dulce,
 Ca 'ntr'un leagăn mult iubit.

Ș'amândoi în desfătare
Se duceau întrulocați
Până 'n jos, de la hotare,
Mult departe de Carpați,
Veseli, rătăcind prin lume,
Sub cer vecinic zâmbitor,
El, uitând chiar al său nume,
Ea, chiar locu-i de isvor.

Bune vremi erau pe-tunce,
Când ursitului din stânci
Nu-i pásá ca să s'arunce
Peste ripele adânci.
Il mâna dorul, ce este
Dulce-al inimii avânt,
Care trece ca 'n poveste
Peste mări și sub pământ.

II

Intr'ó zi ... așa se spune,
Călătorul tinerel
Zări 'n drumu-i o minune,
O minune de castel,
Ce 'ntr'ó clipă răsărise
Din pământul scorbuos
Ș'a lui porți cu drag deschise
Unui Rege glorios.

El văzu trecând drept soare
Pe sub codrii bătrâneşti
O Regină cântătoare
De balade româneşti,
Şi frumoase mărgărite
Pe sălbatice poteci,
Şi pe drumuri năsipite
Urme de picioare mici.

Şi-auzi ce nu s'aude
In desimile din munţi,
Nu urlări de fiare crude,
Nu căderi de brazi, cărunţi,
Ci divina melodie
De dulci glasuri argintii
Şi de-organ ce reînvie
Jalea morţilor copii.

Fărmecat, Peleşul şede
Pe o stâncă 'n loc oprit,
Vede şi nu-i vine-a crede,
Simte ce n'a mai simţit.
Ca şi dânsul în uimire
Munţii verzi cu creştet alb
Aţintesc a lor privire
Pe Castelul acel dalb.

Splendida naltă clădire,
Ce străluce-acum sub cer
Cu maestra 'mpodobire
Unui mândru juvaer,
E menită să devie
In prezent și 'n viitor
Cuib voios de ospetie,
Cuib de glorii și onor.

III

Iată Regele sosește
Lângă Peleş gânditor
Și-l întreabă, de voește
Ca să-i fie de-ajutor.
Căci e june și e tare
Cât optzeci de zmeșori
Și cu prațul lui e 'n stare
Să 'nvârtească roți de mori.

Peleşul l'așă cuvinte
Se trezește ca din vis.
Zare nouă 'n a sa minte,
De odată s'a deschis.
Bucuros el la turbină
Se repede chiar din zori,
Ca să macine lumină
De la fulgerii din nori.

Şi de-atunci când noaptea vine
Lunecând printre arini,
Aste locuri le vezi pline
De fantastice lumini.
Văl feeric se 'ntinde
Peste falnicul Castel,
Ce ferestrele-şi aprinde
Ca de-un soare-ascuns în el.

Ziua Peleşul lucrează
Cât un uriaş vânjos,
Iar când ziua înserează
Redevine Făt-frumos
Şi 'n Castel apoi apare
Cu 'n pas vesel, triumfal,
Căci e naşul său şi are
Loc la prânzul cel regal.

Între flori şi 'ntre copile,
Între ambii Suverani,
El s'arată mic de zile,
Deşi are mii de ani,
Şi Regina 'nveselită
Îl desmeard' adese-ori
Pe-a lui coamă împletită
Cu brilanţi scânteitri.

Aci, mândrul, după cină,
La toți lasă rămas bun
Saltă sprinten, se închină
Și plecând ca un nebun,
El se duce să se culce,
Plin de viață, fericit,
Pe al Prahovei sân dulce,
Ca 'ntr'un leagăn mult iubit.

* * *

Ea îl muștră cu blândețe
Și-i tot zice că-i păcat
De a pierde 'n tinerețe
Cursul său neatârnat.
El răspunde 'n veselie :
«Mândră fii de-al meu noroc,
«Zic luminii ca să tie,
«Și lumină e pe loc !»

LV

PE UN ALBUM

De vrei să scriu pe-acest album
Frumoase versuri ca și tine,
Cerească floare-al tău parfum
Imbete sufletul din mine.

De vrei să cânt cu gingaș dor
Tot ce inspir'a ta privire,
Deschide-mi ceru'ncântător
Prin îngereasca ta zâmbire.

De-ai vrea să-mi spui tu un cuvânt
Pe care nu 'ndrăznesc a-ți zice,
Eu m'aș trudi chiar din mormânt,
Ca să te cânt voios, ferice.

LVI.

SCRISE PE MORMITELE

DELA SEGENHAUS-MONREPOS-NEUWIED.

Ca Pontiful, care duce pe cap darurile sfinte,
Muntele pe culme-i poartă aste pacinice mor-

Rugă, doruri și tămâe iau spre ceruri sborul
[minte.
[lor

Și s'apropie de ceruri lângă sufletele lor.

LVII.

DESCÂNTIC

Rănai soare
Frăţioare,
Cu 44 raze arzătoare
40 ţine-ţi-le,
4 mie dă-mi-le,
Două 'n frunte
Mai mărunte,
Două mai scânteitoare
Peste ochi şi tâţioare.

Soare luminos,
Cât ești de răzos,
Cât ești de frumos,
Așa să fiu și eu frumoasă,
Răzoasă,
Luminoasă
In ochii mândrului meu,
Peți-mi-l-ar Dumnezeu!

LVIII

A D I O

LA PLECAREA MEA DIN CASTELUL PELEȘ

In ora de plecare pe-a 'nstrăinării cale,
Eu fac un trist adio și vesele urări
Și țării și Reginei, și Maestății Tale,
Treime strâns cuprinsă în dragile-mi sperări,

Tu, prin înțelepciune și dalba vitejie,
Regina, prin comoara-i de daruri sutletești,
Și țara, prin avântu-i de-o mare 'mpărăție,
Vă completați cu fală sub ochi dumnezești.

Noroc și viață lungă și glorie deplină
 Să vă reverse vouă puterea cea divină,
 Ca să 'mpliniți destinul ce este 'n ceruri scris.

Și mie facu-mi parte ca să revin aice
 Și în Castelul Peleş, uimit, să cânt terice
 Mînunea întrupării a scumpului meu vis.

Nu, Dunării nu-i pasă de-a vîntului turbară.
 Ea curge maestoasă spre mîndrul răsărit,
 Ca dînsa, omul neaoș și cu menirea mare
 Prin valurile lumii pășește liniștit,

Tu, Sire, 'n Romînia făcînd descălecare,
 La fapte glorioase de cer predestinat,
 Cu spada neînvinsă i-ai dat neatîrnare,
 Cum se cuvîne Țării ce-i demn'a fi Regat.

Și însă-ți mai rămîne, o! Sire multe a face!
 Pas dar tot 'nainte, trecînd măreț în pace,
 Prin zgomotul nemernic de patimi mișelești,

Carpații nalți, cu care trăești în înfrățire,
 Pe fruntea-ți coronată țintind a lor privire,
 Spun astăzi cu glas tare în lume cine ești.

Dar tronul ca și râul aspiră ca să crească!..
Eu, care din junie stătut-am neclintit
Cu inima lipită de țara strămoșească
Și toate-a ei avinturi profund le-am resimțit,

Știu țara ce voește, știu ce dorești tu, Sire,
Cunosc a tale visuri de Rege creator
Și gându-mi se unește sumeț cu-a lor mărire
Ce umple zarea largă din vastul viitor.

Vrem într'o zi Carpați să 'ncingă 'n astă lume
O Românie 'ntreagă și demnă de-al ei nume
Crescută și întărită sub szeptu-ți legendar

Vrem falsele hotare dintre Români să piară
Ș'acest castel feeric, clădit la colț de țară,
În centrul României să luce ca un far.

LIX

UNOR CRITICI

Voi, ce căutați defecte în scrierile mele
Și intonați fanfare când constatați în ele
Greșeli, imagini slabe, cuvinte ce vă par
Lipsite de armonie, erori chiar de tipar, —
Voi care vă dați truda de-a șterge de pe lume
Tot lucrul de-o viață întreagă și-al meu nume, —
De ce atâta râvnă ș'atâtea opintiri
Ca să aflați în mine a voastre însușiri ?

Poetul, care cântă natura 'n înflorire,
Simțirea omenească, a Patriei mărire,
Chiar slab să-i fie glasul, e demn de-a fi hulit
Când altul vine 'n urmă cu glas mai nimerit
Și oare se cuvine, și oare-i cu dreptate
De a schimba în crime a sale mici păcate?
O! Critici buni de fașă, poeți în șapte luni,
Vulturul nu se mișcă de-un țipăt de lăstuni.

Ori-care păsărică își are ciripirea,
Ce 'n treacăt pe-astă lume încântă auzirea,
Nălțând un imn la ceruri prin alte imnuri mii
Ș'adăogând o notă l'a lumii armonii.

Am scris eu multe versuri, și poate chiar prea
foarte multe

Dar n'am cerut la nime cu drag să-le asculte,
Nici mi-a trecut prin minte trufaș ca să pășesc
In fruntea tuturoră ce 'ntr'una versuesc.

E unul care cântă mai dulce de cât mine?
Cu atât mai bine țării și lui cu-atât mai bine!

Apuce înainte s'ajungă cât de sus, —

La răsăritu-i falnic se'nchin'al meu apus.
Iar voi, care asupra-mi săgeți tocite trageți,
Cântați, dacă se poate, fiți buni și nu mai rageți!

CUPRINSUL

Prefață	Pag.
I. 10 Maiu 1881	7
II. Imnul coroanei	13
III. După doi secolii	15
IV. Cuvinte adaptate pe imnul național . .	24
V. Regina Sylva.	26
VI. Mărgărita.	28
VII. Hora dobrogeană	31
VIII. Erin.	33
IX. Pe albumul D-nei V. Boerescu. . . .	35
X. Puii cloștii.	38
XI. Pe albumul Princesei Maria Știrbei . .	40
XII. Sonet.	42
XIII. Cântecul lui. Noe Junior.	44
XIV. Foetului Mistral.	47
XV. Brind.	50
XVI. Patru Regine.	54
XVII. Versuri improvizate la Forcalquier. . .	57
XVIII. Felibrului Louis Roumieux.	58
XIX. Poetului și filolog. Gabriel Azaïs . . .	61
XX. O regină într'o mansardă.	64

	Pag.
XXI. Iarna vine	66
XXII. Ronsard la Tuluza	69
XXIII. Inscripție la castelul de la Sinaia .	72
XXIV. Versuri scrise în cabinetul Regelui	73
XXV. Izvorul	75
XXVI. Cireșile	77
XXVII. Versuri pentru Ischia :	79
XXVIII. Odă la statuia lui Ștefan-cel-Mare	80
XXIX. Incununarea steagului	83
XXX. Hora de la Sinaia	85
XXXI. Pe albumul D=rei E. Cretzeanu .	89
XXXII. Pe albumul D=rei X.	92
XXXIII. Faptul zilei.	94
XXXIV. Sfințirea Curții de Argeș. Odă .	95
XXXV. Inscripție pe ușa Curții de Argeș.	100
XXXVI. Legenda sfințirii bisericii dela Cur- tea de Argeș	101
XXXVII. Țara	113
XXXVIII. D=lui și D=nei Jacques Lahovary .	117
XXXIX. Podul.	119
XL. Două romane	123
XLI. Zilele babei	126
XLII. Fluierul	133
XLIII. Creanga de stejar	135
XLIV. Domnișoara Lila White	138
XLV. Ciclonul	140
XLVI. O scăfărlie uriașă	143

	Pag.
XLVII. Plugul blestemat	145
XLVIII. Legenda crinului.	149
XLIX. Imn către soare, ...	152
L. Soarele.	155
LI. Pe un album.	156
LII. Florile de la Sinaia.	158
LIII. Iarna la Sinaia	162
LIV. Balada Peleşului.	165
LV. Pe un album.	172
LVI. Pe mormintele de la Segenhaus=Mon= repaos=Neuwied.	174
LVII. Descântec.	175
LVIII. Adio la Peleş.	177
LIX. Unor critici.	180

